

1964 OKT 13
KÖNYVTÁR

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VI. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM.

Ara: 50 fillér

1964. OKTÓBER 12.

Kongresszusi terveink, feladataink

Ez év decemberében ül össze a KISZ VI. kongresszusa, hogy értékelje az elmúlt négy évben végzett munkát, az ifjúsági mozgalom eredményeit és problémáit.

Egyetemi mozgalmi munkánkban is új szakasz kezdetét jelenti ez az év, lezárva egy sok problémát felszínre vető időszakot.

Az elmúlt tanévben különböző fórumokban gyakran folyt vita munkánk hibáinak okairól, a KISZ jövőjéről. E viták mintha háttérbe szorították volna a gyakorlati munkát, a javítás érdekében végzendő cselekvést. A tanév elején hozzákezdünk ahhoz a munkához, amely elmozdíthatja a viszonylagos mélypontról.

Minden szinten új vezetőséget választunk. Feladatunk lesz,

hogy a mozgalmat úgy irányítsák, hogy az a dolgozni akaró KISZ-tagot a minél gyorsabb előrehaladásra serkentse.

A tanév elején KISZ vezetőképző tanfolyamunkon elmondott tapasztalatok és az eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy eredményesen akkor tudunk dolgozni, ha maximálisan figyelembe vesszük hallgatóink jogos kívánságait, és egyeztetjük az egyetem által támasztott követelményekkel.

Valamennyi helyes elképzelésünket meg tudjuk valósítani, ha egyrészt valamennyi KISZ-tagunkat bevonjuk munkánkba, másrészt pedig helyreállítjuk az utóbbi években meglazult szervezeti fegyelmet, és következetesen radikálisan fellépünk azok ellen, akik

a kialakult helytelen gyakorlatot követve semmibe veszik kötelességüket. A jövőben csak azon hallgatók lehetnek tagjai szervezetünknek, akik képességüknek megfelelően kivesszük részüket a tanulmányi, politikai és társadalmi munkából, s akik önként betartják a KISZ-tagok számára kötelező szervezeti fegyelmet.

Munkánk, célkitűzéseink nem öncélúak. Megvalósításuk valamennyi KISZ-tag érdeke, így mindenkinek vállalnia kell a munka rá eső részét. Feladataink megoldása feltételezi is ezt. Nem tudjuk például a második félévben a TDK konferenciával párhuzamosan megrendezendő közzgazdász napokat megvalósítani anélkül, hogy a rendkívül sok munkát igénylő szervezési, előkészítési és lebonyolítási teendők elvégzésében ne támaszkodnánk hallgatóink nagy számban való közreműködésére.

E tanévtől kezdve egyetemünkön új oktatási rend lépett életbe. Elsőfőveseink már ennek megfelelően kezdték meg tanulmányaikat. Az új fegyelmi és vizsgaszabályzat minden évfolyam számára olyan új követelményeket ír elő, amelyek alapvető változásokat jelentenek a régi gyakorlattal szemben.

A KISZ-életünkben kezdődő új időszak tehát párosul a tanulmányi kötelezettségek terén fellépő új követelményekkel. Ennek megfelelően az ifjúsági mozgalomban való részvétel normái állami részről is határozottabbak. Teljesítésük az eddig sok esetben tapasztalt munkaszellemmel nem lehetséges. Rossz tanulmányi munkát végző, passzív hallgatóink a jövőben igen egyértelmű választási lehetőség elé kerülnek.

Szervezetünk célja, hogy minél kevesebben legyenek, akiknek a fenti okok miatt abba kell hagyni tanulmányaikat. Megadunk minden segítséget az eredményes tevékenységhez, törekvünk a lelkiismeretes, eredményes munkát végzők erkölcsi és anyagi megbecsülésére — adott esetben azonban egyértelműen és radikálisan fellépünk a rendbontók és fegyelmetlenekkel szemben.

A kongresszus számunkra azt jelenti, hogy valójában számoljunk eddigi hibáinkra, építsünk eredményeinkre, és tegyük KISZ-munkánkat hasznos tevékenységgé, amely javát szolgálja valamennyi fiatalnak, segíti egyetemünk állami és pártvezetőségét célkitűzései megvalósításában.

Bessenyei Lajos

Követelmények és eredmények

A legutóbbi vizsgaidőszakok szolgált néhány meglepetéssel. Bizonyosan ennek tulajdonítható, hogy bár jócskán benégyünk az első félév munkájában, még mindig visszatérő téma a „vizsga”, különösen néhány tantárgy eredménye. Mi is úgy gondoljuk, nem árt ismételt beszélni erről, elsősorban azért, mert a kérdés átgondolása hasznos tanulságokkal szolgálhat a továbbiakra is.

A második félév rendes vizsgaidőszakának egyetemi átlageredménye 3,36, ami visszacsúsz jelent a megelőző év végén és az első félévben elért átlaghoz képest. Ez a tény több alogra figyelmeztet.

Ugyanakkor nem állíthatjuk feltétlenül, hogy az év végi vizsgákon kevesebb ismeretet, gyengébb tudást mértek volna ezek a jegyek, mint korábban. Az átlageredmények csökkenésében közrejátszott az is, hogy a tanszékek határozottabb követelményeket állítottak a hallgatók elé, helyesebben szólva, a korábbinál következetesebben érvényesítették azokat a normákat, melyek a felkészülés elbírálására szolgálnak az egyetemeken.

A hallgatók körében már néhány éve köztudott, hogy a közzgazdászok képzése széleskörű matematikai megalapozást kíván. A matematika bevonult a közzgazdasági egyetem alap-tárgyai közé, ezzel együtt növekedett a megtanulandó anyag mennyisége, és a számonkérés szintje is. Ennek ellenére még mindig elég alacsony a tárgy átlageredménye. Most az első évfolyamon 2,71, a másodikon 2,72. Ez a 26 illetve a 23 százalékos utóvizsga aránnyal együtt arra mutat, hogy a matematikával ma sem barátkoztak meg a hallgatók. Különösen a valószínűségszámítás jelentett nehéz akadályt sokaknak.

Mindezekből csupán egy következtetésre lehet jutni: tekintve, hogy a jövő közzgazdasza matematikai ismeretek nélkül nem dolgozhat, a hallgatóknak határozott erőfeszítéseket kell tenni a matematika elsajátítására. Elcséplést igazság, de igazság, hogy a folyamatos tanulás itt is, más tárgyaknál is a legjobb biztosíték erre.

A másik tárgy, melynek alacsony átlageredménye és magas utóvizsgaaránya szintén két teljes évfolyamot érint, a politikai gazdaságtan. Az első évfolyam átlaga: 2,79, a második évfolyamé 2,94. Sokaknak meglepetésként hatott, hogy az első évfolyamon az összes vizsgák 23 százalékát, a másodikon 21 százalékát kellett az utóvizsga időszakában megismételni. Az utóvizsgák magas arányához hozzájárult, hogy azok, akik nem tudták bizonyos „alapkérdéseket”, a tananyag, vagy az egyes fejezetek leglényegesebb részeit, elégtelen jegyet kaptak. Teljesen jogos az a követelmény, hogy a ismeretek alapját képező politikai gazdaságtan lényeges összefüggéseinek tudása nélkül, ne lehessen tovább lépni az egyetem. Másodéven ezenkívül a kötelező irodalom hiányos ismerete okozott nehézségeket. Pedig ennek megkövetelése is érthető. A klasszikus és aktuális közzgazdasági irodalom elidegeníthetetlen része a közzgazdasági műveltségnek. Ezeket a követelményeket az előadók és a szemináriumvezetők időben közzítették.

Hogya a tanulmányi követelményeknek az egyetem jelentőségét kifejező megállapításról szólunk, meg kell említeni, hogy előfordul olyan eset is, amikor nem ennek az élvnek szellemében szabják meg a mércét. A viszonylag kisebb jelentőségű formai szempontok túlzott figyelembe vétele, különösen az írásbeli munkák elbírálásánál — ahogyan ez néhány esetben a számvitel-tanszéken történt —, nem szolgálja a közzgazdászok képzés színvonalának emelését és az egyetem tekintélyének növekedését.

Összintén kell szólni még egy dologról. Az átlageredmények csökkenését és az utóvizsgák megnövekedett számát több hallgató összefüggésbe hozza az új ösztöndíjrendszerrel, mondván, hogy az egyetem ilyen módon kívánja a juttatásokat visszaszorítani. Teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy sem az egyetem vezetése, sem az egyes tanszékek részéről ilyen törekvés nem érvényesült. De ugyanakkor azt is tudomásul kell venni, hogy amikor a társadalom egyre nagyobb mértékben támogatja az egyetemen tanuló fiatalokat, jogos, hogy megkövetelje tőlük feladatuk lelkiismeretes elvégzését. Ezt az igényt egyetemünk teljes egészében elfogadja, és a jövőben is úgy fogja megszabni a követelményeket, hogy olyan emberek kerüljenek ki az egyetemről, akik tudásuk alapján megérdemlik a közzgazdász diplomát.

A tanulmányi eredményeket sok tényező befolyásolja. Az alaposan kidolgozott tananyag, a helyes órarend, és a kedvező vizsgarend, mind segítőtje lehet a jó eredmény elérésének. Az alapvető azonban — s ezt minden hallgatónak be kell látnia —, hogy a szakma gyakorlására, még inkább a hivatás betöltésére való felkészülés, mindenképp egyénileg igényel komoly erőfeszítést, és az érdemjegyek, a vizsgák arra valók, hogy a kifejtett munkát lemérhessük.

Goldperger István

PERSPEKTÍVA

A diákönkormányzat felé

Mielőtt hozzánk került, öt éven keresztül a Testnevelési Főiskola kollégiumát vezette Ulrich György elvtárs, a Makarenko utcai kollégium igazgatója. Tapasztalatokkal gazdagon érkezett, és a tavasz óta eltelt néhány hónap alatt az új környezettel is bizonyára megismerkedett. Felkerestük ezért őt, hogy egy-két aktuális kollégiumi és ifjúsági kérdéssel mondja el gondolatait a Közzgazdász nyilvánosság előtt és próbáljon összehasonlítást tenni régi diákjai és a közzgazdász-jelöltek között.

Talán az utóbbival kezdeném. Azt tapasztaltam, hogy a közzgazdászoknál sokkal nagyobb a kontraszt, élesebben kiválik a szilárd mag, melybe az érettebb, aktívabb, öntudatos hallgatók tartoznak, gyakran rendkívül értékes emberi vonásokkal és kiváló szakmai felkészültséggel. De ugyanakkor az ellenpólus is szélsőségesen jelentkezik: céltalanul hanyódo, tartalmatlan és értelmetlen életmódot folytató fiatalokkal.

A két szélső réteg közé esik a hallgatók zöme, a viszonylag passzív rész. Jöndulatúak, de elképzeléseikből nem születik tartós, kiemelkedő eredmény.

Véleményem szerint a differenciáltabb diáksereg nagyobb lehetőségeket rejt magában, könnyebb őket előre vinni...

Az eredmény eléréséhez vezető utat természetesen minden hallgatónak keresnie kell. A diákbizottság vezetésével közös elhatározásunk, hogy a destruktív hangadók ellen radikálisan fellépünk. A többséget kitévő, viszonylag passzív hallgatókkal pedig (akik csekély aktivitással ellenére is egészséges életelveket vallanak), nagyon sokat foglalkozunk, hogy megmozgassuk őket.

Ez a „megmozgatás” az ifjúsági mozgalom egyik alapvető gyakorlati kérdése és jóval több mint kollégiumi probléma.

A kollégiumot illetően arra töreksem, hogy a vezetésben egyre nagyobb szerephez jusson a diákképviselő. Az új tanévtől kezdve kibővült a diákbizottság az úgynevezett alapközösségek vezetőivel. Megbeszéléseinkre tehát köny-

nyebben eljut minden kollégista véleménye, elképzelése. Úgy látom, a kollégium szervezeti életében nagyon elhanyagolt kérdés volt a vezetés módszere. Elég ritkán fordult elő például az, hogy valamilyen sikertelen megmozdulás után a vezetők visszatértek volna az eseményekre, hogy felderítsék az okokat, és további munkájukból kiszűrjék a hibalehetőséget. Az elemzést a jó eredmény elérésékor szintén meg kell tenni, mert a siker okai így ismerhetők meg, így érthető el, hogy a további tevékenység kimenetele ne műljék a spontán véletlen.

A munkastílusról folytatott beszélgetésekben sok gyakorlati kérdés merült fel. A diákbizottsági ülések formalitását szünteti meg, ha a hetenkénti programzerű és így okvetlenül ellanyhuló megbeszélések helyett a mindenkori szükségletnek megfelelő időközönként hívjuk össze a vezetőköt.

A diákvezetés is több legyen egyszerű praktikus feladatnál. Ne a szervezés legyen a cél. Ha a színházteremben előadást rendezünk, ne félőrával előtte járjon végig minden szobát a diákbizottság felelőse, és „Ráérsz? Gyere!” alapon toborozza össze a közönséget. A rendezvényre csak az jöjjön el, aki valóban érdeklődik iránta, de az viszont jöjjön el. A célt tartalmazó értekezletet nem lehet végezni. Nagy hibának tartom, hogy eddig a kollégiumi diákbizottság vezetői nem nagyon ke-

restték a szervezés sikertelenségének vagy sikerének okát. Miért tetszik egy program és miért nem? Milyen feladatokra vállalkoznak szívesen a hallgatók és milyenekre nem?

Mindez már kapcsolódik a vezetési módszerek elsajátításához. A vezetésre gondolkodás készségét már egyetemi éveik alatt kellene elsajátítani a közzgazdászoknak, mert tanulmányaik befejezése után, előbb-utóbb sokan kerülnek közülük vezető állásba. Emberismeret és a másokkal való törődés, megtanulni valóságos jutalmakkal elismerni a jól dolgozó munkáját, és elítélni, sőt büntetni a rossz munkát.

Hogy mennyire fontos a közös cselekvést közös elhatározásra alapozni, arra a legutóbbi időben jó példa volt a külföldi és magyar diákok közötti konfliktusok megelőzésére tett lépés. Szervezeti módosítással a külföldi hallgatók képviselőjének helyet adtunk a diákbizottságban. Ez a megoldás közelebb hozza őket a kollégiumi vezetéshez és a magyar diáktársakhoz. Foglalkozni, törődni más módon is fogunk velük, mert ezáltal lesz a még meglevő nézeteltérések-ből kölcsönös megértés.

Bár a diákbizottság jelenleg nem nyújt száz százalékos teljesítményt, de jó úton halad. A választott diákvezetőknek is sokat kell fejlődnie, elsajátítani és alkalmazni a vezetés pedagógiai és lélektani ismereteit is.

A választók pedig soha ne tartsák formális kérdésnek a küldött személyét. Nézzék meg alaposan rátermettségét, szervező és irányító készségét, mert másképp nem várhatnak jó munkát a diákbizottságtól. Amilyen mértékben képes a diákság öntudatos cselekvésre, önálló irányításra, úgy jutunk közelebb, napról napra a kifejlett diákönkormányzat megteremtéséhez. És úgy látom, hogy ezt a törekvést a diákok többsége helyesli és támogatja — mondotta végül Ulrich elvtárs.

F. P.

Egyetemi tanácsülés

Miért sok az utóvizsga? — Előhozott tanulás — Kihelyezett tagozatok

Az Egyetemi Tanács szeptember 28-án tartott ülésén megvitatta az egyetem 1964-65-ös tanévre szóló munkatervét. Pach elvtárs munkaköri előterjesztésének tartalmi vonatkozásait lapunk első, szeptemberi számában ismertettük. Ezt követően összegezték az elmúlt vizsgaidőszak tapasztalatait. A tanulmányi átlag visszaesésével és az utóvizsgák számának növekedésével kapcsolatban Berei elvtárs, a politikai gazdaságtan tanszék vezetője elmondotta, hogy nem történt szigorítás, csak a korábban elharapódzott liberalizmus megszüntetésére törekednek a politikai gazdaságtan tanszéken is. Ha azelőtt valaki nem tudott egy alapvető kérdést, azért még tovább kérdezte őt a vizsgáztató, míg végül „összehozták” egy elégséget. Most viszont hiába tudja kiválóan a részletkérdéseket, utóvizsgára utasítjuk, ha a technikai minimumok közül

valamit nem tud. Ezt sok diák, szubjektív szemmel itélve, indokolatlan és váratlan követelményemelésnek tartja, pedig csak következetességről van szó.

Szöve tettek az ülés résztvevői közül, hogy az előhozott vizsgák elutasítása miatt a harmadéves hallgatók panaszkodtak, mert így szerin-tük a termelési gyakorlattal megrövidült a vizsgaidőszak. Kahulits elvtárs kifejtette, hogy folyamatos tanulás mellett, a rendelkezésre álló idő elegendő, sőt hosszabb volt, mint bármikor korábban. A rohamtanulást kell megszüntetni, és nem engedhető meg a vizsgaidőszak elnyújtása. Előre hozott vizsgák helyett, előre hozott tanulással kell megoldani a vizsgaidőszaki terhelésből adódó problémákat.

Másik napirendi pontként a felvételi vizsgák tapasztalatairól számolt be László Imre elvtárs oktatási rektorhelyet-

tes. A felvételi értékelésével (részletes statisztikát mellékelve) következő számunkban foglalkozunk.

A kihelyezett tagozatok megindulásáról ugyancsak László elvtárs tájékoztatta a tanács-ülést résztvevőit. Összesen 112 hallgató tanul a három vidéki városban létesített esti oktatási keretében (Miskolcon 52, Szegeden 32, Győrben 28). Miskolcon és Szegeden az oltani egyetemnek látják el az oktatási munkát (kivéve a gazdaságtörténetet). Győrben pedig a mi egyetemünk tanárai (a nyelvtanítás kivételével). A kihelyezett tagozattal kapcsolatban, még vannak eldöntetlen kérdések. Tisztázni kell, hol lesznek megtartva a félévi vizsgák, és vizsgáztathatnak-e más egyetemek oktatói?

Az Egyetemi Tanács előtt végül Kovács Károly, a szemlélyzeti csoport vezetője számolt be a június 1 óta történt személyi változásokról.

Rektori tanácsülés

Az október 12-én délután 2 órakor kezdődő rektori tanács-ülésen többek között megvitatták a művelődésügyi miniszter nyelvpótlék rendeletének végrehajtásával kapcsolatos tennivalókat. Foglalkoznak a kollégiumi bizottság megalakításának előkészítésével. Napirenden szerepel a beiskolázásra való felkészülés, valamint az egyetem új házirendje is.

VARGA JENŐ

Lapzárta után érkezett a hír, hogy Varga Jenő, a világhírű, magyar származású közzgazdász 85 éves korában elhunyt. A neves professzor tudományos munkásságáról, eredményeiről következő számunkban emlékezünk meg.

Pénz a szocializmusban

„A marxizmus szelleméhez való hűség alapvető kritériuma: hűség a valósághoz. Ez egyben azt is jelenti, hogy egyetlen, a kutatás igényével fellépő egyén sem elégedhet meg egy más kor eltérő viszonyaira érvényes megállapítások mechanikus ismétlésével, hanem korának jelenségeiből kell az általánosítható következtetéseket levonni” — vallja Hagelmayer István, mintegy ars poeticaként könyvének bevezető sorában.

Talán alig van közgazdasági téma, amelyről annyit írtak volna, mint a szocialista pénzügy. Hagelmayer nem kötötték meg a régi igazságok, nem tette magáévá, hogy jelenleg, a mi körülményeink között is az arany a pénz, és a szocializmus pénze is csak, mint az arany képviselője rendelkezhet a forgalom lebonyolításának képességével, hanem a valóságot elemezve fejlesztette tovább a marxista pénzügyelméletet és kutatásaitval hatékonyan járult hozzá a szocializmus pénzének megfogalmazásához.

Tudományos megalapozottsággal döntötte le trónjáról az aranyat, kimutatta, hogy a tervszerű szocialista áruteremtés nem fér össze semmiféle önálló értékkel bíró pénzzel. A tervszerűség kizárja az árat, az elosztás spontaneitását, a társadalmi munka legcélszerűbb felhasználását követeli meg, de ennek a követelménynek csak az önmagában értéktelen pénz tehet és tesz eleget. Eppen ezért vitába száll az aranypénz létezését állító közgazdászokkal, részletesen ismerteti azok álláspontját és érvelését, miközben bebizonyítja saját nézeteinek igazságát.

Kimutatja azt is, hogy az önálló belső értékkel nem bíró pénz hogyan tudja betölteni a pénz funkcióit. Megállapítja: csak úgy lehet a papírból készült valuta pénz, ha a bankjegykibocsátás állami monopóliumához a fennálló tar-

tozások ugyanezen pénzben való kiegyenlítésének lehetősége járul. Ezért fogadja el mindenki ezt a pénzt, tehát a szocializmusbeli pénz nem azért tölti be funkcióit, mert pénz, hanem fordítva, a szocialista áruteremtés által a pénzzel megkövetelt funkciók ellátása során válik azzá.

A pénzfunkciók elemzésénél annak bebizonyítása állította Hagelmayer a legnehezebb feladat elé, hogy hogyan mérheti az értéket az önmagában értéktelen pénz. Hangsúlyozza, hogy annak vitathatatlan igazsága, miszerint az áruteremtés (és így az értékteremtés) nyomán keletkező termékek értékének a csere lebonyolíthatósága érdekében árban kell kifejeződnie, egyáltalán nem azonos annak bizonyításával, hogy az értékteremtés a szocializmus körülményei között is arannyal történik. Arany hiján az önálló belső értékkel nem rendelkező pénz is betöltheti és be is tölti az értékteremtő szerepet, nem pontosan úgy és nem pontosan olyan értelemben, mint az arany, de nem is lényegesen másként. Ha önmagában értéktelen pénz tölti be az értékteremtő funkciót, akkor az értékteremtés követelménye csak annyi, hogy az aranyhoz megfelelően az értékteremtésnek. Továbbá arra a következtetésre jut, hogy a munkabér nagysága meghatározott árszínvonalat követel, és ez nyilvánvalóan fordítva is igaz, amennyiben adott árszínvonalon olyan bérnagyságot igényel, amely biztosítja a realizálási lehetőségét. Ha adott árszínvonalon indulunk ki, akkor az árnak megfelelő béréhez kell eljutnunk. Ha kiindulási pontunk a bér nagysága, akkor ennek megfelelően kell az árszínvonalat kialakítani.

A forgalmi eszköz funkciót elemelve, megállapítja, hogy a forgalomhoz szükséges pénzmennyiség törvénye az eddig általánosan elfogadott módon nem értelmezhető, hiszen az árszínvonal elvileg bármilyen nagyság lehet, tehát ez már nem tekinthető egyértelműen

meghatározottnak és így meghatározónak.

A fizetési eszköz funkcionál fejt ki azt, hogy a szocializmus pénze hitelpénz, amelyet rövidlejáratú hitelnyújtással teremt a központi bank. Célja az, hogy a rövidlejáratú hitel az ideiglenesen felszabadult pénzeszközök újraelosztását jelentené. Mivel a hitelt az anyagi javak termelésére nyújtják, ezért a forgalomban levő minden pénz meghatározott használati értékűtömeget képvisel. Ha a pénztulajdonosok jövedelmük egy részét felhalmozzák, nem kötnék le az elköltetlen jövedelmek mértékéig társadalmi munkaterméket, amely — hogyha használati értéke erre alkalmassá teszi — az újratermelés további bővítésének eszköze szerepében jelenhet meg. Ezen elméleti koncepció alapján nem lát különbséget a lakosság pénzmegtakarításának két formája: a készpénzben megőrzött és takarékbetétben elhelyezett megtakarítások között. Ez a megállapítás felhívja a gyakorlati szakemberek figyelmét arra, hogy felül kell vizsgálni a takarékbetétgyűjtés népgazdasági jelentőségéről vallott korábbi nézeteiket.

A világpénz funkciót elemelve rámutat arra, hogy a szocialista táboron belüli nemzetközi kapcsolatokban sem az arany a pénz, az aranyfelhalmozást csak a tőkésországokkal lebonyolódó elszámolások indokolják. A könyv azt a reményt ébreszti bennünk, hogy szerzőjének további kutatásai tisztázzák az arany jelenlegi pozícióját a tőkés világpiacra is.

Oktatóink várható érdeklődésén túlmenően, ajánljuk ezt a könyvet minden hallgatóknak, mert gazdag mondanivalója elmélyíti közgazdasági elméleti ismereteiket és a gyakorlati életben felmerülő problémák megoldásához is komoly segítséget nyújt.

Dombi — Rupp

KINEVEZÉSEK

A Művelődésügyi Minisztérium október 1-től új oktatóink kinevezését hagyta jóvá:

BAKONYI ISTVÁN, MÁTRAI TIVADARNÉ, PÉCSI GYÖRGY és PALÁSTI SÁNDOR tanársegédek a nyelvi tanszéken.

BARICZ REZSŐ, a számviteli tanszék tanársegédje.

HORVÁTH FERENC, gyakorló tanár a népgazdaság tervezése tanszéken.

EREDMÉNYHIRDETÉS

A KISZ Központi Bizottság Egyetemi és Főiskolai Osztálya a Művelődésügyi Minisztérium Tudományegyetemi és Pedagógusképző Főosztályával karöltve az elmúlt tanévben pályázatot hirdetett az egyetemista fiatalok ifjúsági mozgalmaival kapcsolatos 3 témakörben.

Mivel a pályázatra érkezett 20 dolgozat közül egyetlen olyan sem volt, amely egyaránt eleget tett volna az elméleti mélység és az újszerűség követelményének, a bíráló bizottság nem adta ki a 6000 Ft-os első díjat.

II. díjat (4000 Ft) nyert dr. Durkó Mátyás és dr. Petrikás Árpád „Az életkori sajátosságok szerepe és felhasználása a főiskolai hallgatók mozgalmi nevelésében” című munkájáért.

III. díjat (3000 Ft) a bizottság megosztva ítélte oda: — Bársony Jenőnek „Az ifjúsági mozgalom helye a pedagógiai tudományban, a pedagógusképzés elméleti és gyakorlati rendszerében” című tanulmányáért, valamint

— az ELTE Pedagógiai tanszéke nevelési kabinetjének első számú munkacsoportjának. Dolgozatuk címe: „Az egyetemi és főiskolai hallgatók életkori sajátosságai, felhasználásuk az ifjúsági mozgalom munkájában”.

További 7 pályamű szerzőinek összesen 4000 Ft jutalmat osztottak ki.

Dicséretben és könyvjutalomban 4 pályázót részesítettek.

Oktatóink külföldön

Nemrég tért haza Moszkvából dr. Szakasis D. György, az ipargazdaságtan tanszék docense. A Szovjet Tudományos Akadémia vendégeként értékes szakmai tapasztalatcserét folytatott. Találkozott több neves szovjet szakemberrel. A vendéglátók nagy érdeklődést

tanúsítottak Szakasis elvtárs eredményei iránt. Szakasis elvtárs a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Központi Gazdaságmatematikai Intézetében előadást tartott „A tudományos kutatások és tervezőmunkák kapcsolata a termelés fejlődésével” címmel.

Jegyzetellátásunkról

Ilyenkor — tanév elején — jegyzetvásárlási gondjaink vannak. Bár az előző évekhez viszonyítva a jegyzetellátás javult, még most is vannak „hiánycikkek”.

— Milyen könyvekből készült a szállítás? — tettük fel a kérdést Banka elvtársnak, egyetemünk jegyzetfelelősének.

— Az első évfolyamon gazdaságtan és matematika, a másodikokon az általános statisztika hiányzik.

— Mit tesz az egyetem a pótlás érdekében?

— Először azt jegyezném meg, hogy mi időben, a határidő letele előtt elküldtük az utánajutásokat megrendeléseket, tehát nem az egyetem hibája, hogy a jegyzetek nem készültek el. A reform miatt újonnan nyomandó jegyzetek megrendeléseit is június végéig elküldtük a Jegyzetellátó Vállalathoz, mert az volt a célunk, hogy mire megkezdődik a tanév, minden jegyzet meglegyen. De többszöri felhívásunk ellenére sem teljesítette a nyomda a határidőket, sőt meglehetősen kifogásolható hangnemből válaszoltak, amikor ezért felelősségre vontuk őket. Hogy mikorra várható a pótlás? — ez természetesen nem tőlünk függ. Mi mindent elküldtünk a jegyzetellátás zavartalan lebonyolítása érdekében. Néhány jegyzet tankönyvként is beszerezhető a boltokban, gondolkodj itt az általános statisztikára, próbálják a hallgatók ott megvenni. Bár úgy tudom, az is kifogyóban van.

— Hallottuk, hogy a drágább jegyzetek közül néhányat kedvezményes áron vehetnek meg a hallgatók. Mi a helyzet ezzel kapcsolatban?

— Előre bocsátom, hogy ez csak a délelőtti tagozatra vonatkozik, az esti és levelező tagozatra nem. Tehát a kedvezmény fennáll, és a következő könyvekre érvényes:

A polgári közgazdaságtan története; Népgazdaság tervezése I—II., Lineáris programozás; Szocialista külkereskedelm; Iparstatisztikai példatár; Idegenforgalom.

— Végezetül még egy kérdés: Hogyan történik ezeknek a kedvezményes könyveknek az igénylése?

— A csoportok jegyzetfelelősei jöjjenek hozzám a szükséges könyvekért, és megkapják a szükséges utalványt. Amennyiben nem elég, újból igényelhetnek, de ha felesleg van, kérem, hozzák vissza, mert más csoportban biztos szükség lesz rá — fejezte be tájékoztatóját Banka András elvtárs.

—N—

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI PÁLYÁZATI TÉMÁK AZ 1964/65-ÖS TANÉVRE

POLITIKAI GAZDASÁGTAN TANSZÉK

I. rész

— Az egyenlőtlen gazdasági és politikai fejlődés törvényeinek érvényesülése a NATO-országok között.
— A bérék, a fogyasztói árak és az adóterhek alakulása a II. világháború után egyes nyugati tőkés államokban.
— A modern burzsoá közgazdaságtan főbb irányzatai egyikének ismertetése eredeti művek alapján.

II. rész

— A közgazdászok jelenlegi rendszere Magyarországon.
— A termelési struktúra alakulása a magyar iparban (a magyar mezőgazdaságban) az elmúlt húsz évben.
— Az MSZMP gazdaságpolitikájának fő vonásai.
— A szocializmus anyagi, technikai bázisának kialakulása Magyarországon.
— A város és falu közötti gazdasági kapcsolatok fejlődése az 1956-os ellenforradalom óta.
— Iparunk termelőerőinek jelenlegi állapota a termelés koncentrációjának és specializációjának szerepe a termelés növekedésében.
— A vállalati összevonások tapasztalatai az egyik iparágban (különös tekintettel a gazdasági mechanizmus megváltozásának szükségességére).
— A magyar ipari munkásság szakmai és szakképzettségi szerinti rétegződése napjainkban.
— Gépiparunk fejlődése a felszabadulás óta és jelenlegi helyzete.
— A nagyüzemi gazdálkodás feltételeinek megteremtése termelőszövetkezetekben. Az üzemszervezés különböző formáinak összehasonlítása, kombinációja a fejlődés mai szintjén. (Egyes termelőszövetkezetek vagy járás konkrét példája alapján).
— Az egységes szövetkezeti parasztság kialakulásának gazdasági alapjai egy termelőszövetkezetben.
— Egy gyenge termelőszövetkezet megerősödésének különböző tényezői az elmúlt gazdasági években.
— A tervezés rendszerének fejlődése hazánkban.
— A munkatermelékenység növekedése II. ötéves tervünkben (a megoldásra való feladatok).
— A beruházások ágazatonkénti megoszlása, struktúrája és szerepe a nemzet jövedelmének növelésében II. ötéves tervünkben.
— A lakosság jövedelmének és személyes fogyasztásának növekedése, valamint szerkezeti változásai.
— A Szovjetunióval és más szocialista országokkal való együttműködés szerepe gazdaságunk fejlődésében.
— Magyarország helye a KGST-ben.
— A nemzetközi szocialista munkamegosztás előnyének kihasználása kohászati iparunkban.

VILÁGGAZDASÁGI TANSZÉK

— A KGST jelentősége, működésének gazdasági, politikai, tudományos stb. eredményei.
— A technikai fejlődés és a nemzetközi munkamegosztás problémái (szocialista világ gazdaság, tőkés világ gazdaság vonatkozásában).
— A nemzetközi monopólium megállapodások új formái és ezek hatása a tőkés országok közötti munkamegosztás fejlődésére, különös tekintettel a Közös Piacra.
— Az egyes főbb termelési ágak szerepének változása a tőkés, illetve a szocialista nemzetközi munkamegosztás rendszerében (mezőgazdaság, nyersanyagtermelés, feldolgozó ipar).
— Az egyes főbb országok szerepének változása a tőkés, illetve a szocialista nemzetközi munkamegosztás rendszerében.
— A két rendszer versenyének hatása a világgazdasági kapcsolatokra.

GAZDASÁGFÖLDRAJZ TANSZÉK

— Magyarország valamely népgazdasági ágának gazdaságtanra jellemzői elemzése.
— Magyarország valamely gazdasági körzetének, illetve kisebb gazdasági egységének földrajzi elemzése.
— Valamely ország, illetve országcsoport gazdaságtanra jellemzői leírása.
— Pontosabb gazdasági ágazatok területi elhelyezkedése és súlya a világgazdaságban.

PÉNZÜGY TANSZÉK

— A vállalat pénzgazdálkodás időszéri kérdései.
— A hitel szerepe a vállalatok finanszírozásában.
— Az anyagi érdekeltség rendszerének pénzügyi eszközei.
— A tanácsok önállóságának költségvetési vonatkozásai.
— A beruházások finanszírozásának időszéri problémái.
— Az arany szerepe a tőkés világpiacra.
— A nemzetközi fizetési mérleg és a tőkevitel kapcsolata.

NÉPGAZDASÁG TERVEZÉSE TANSZÉK

— A termelőerők koncentrációja és a gazdaságirányítás formája, szerkezetének összetettsége.
— Az utasítási és ösztönzési rendszer szerepe és kölcsönös kapcsolata a gazdaság irányításában.
— A gazdaságirányítás pénzügyi vonatkozásainak fejlődése Magyarországon.
— A demokratikus centralizmus elvének érvényesítése és a vállalati összevonások.
— A termelőszövetkezetek állami irányítása.
— A gazdaságirányítás rendszere és változásai valamely szocialista országban.

GAZDASÁGTÖRTÉNETI TANSZÉK

— A felszabadulás utáni évek gazdaságtörténete, különös tekintettel a gyárpar történetére.
— A nacionalizmus megnyilvánulása a polgári gazdaságtörténetírásban (szabadon választható gazdaságtörténeti munka, vagy munkák konkrét elemzése alapján).

MATEMATIKAI TANSZÉK

— A klasszikus szállítási probléma és gyakorlati problémái.
— A gépi adatfeldolgozás a gazdasági vezetés szolgálatában.
— A játékelmélet gyakorlati felhasználásának kérdései.

STATISZTIKAI TANSZÉK

— Egyetemünk fejlődése a statisztikai adatok tükrében. (1965 III. 1-ig elkészítendő statisztikai monográfia).
— A szezonális hatása a munkatermelékenységre a belkereskedelemben.
— A kapacitáskihasználás közvetett módon történő vizsgálatának statisztikai problémái.
— A közlekedési teljesítmények statisztikai mérése.

SZÁMVITELI TANSZÉK

— A beruházások gazdaságossági vizsgálata (III. és IV. évfolyam hallgatói részére).
— Normatív rendszerű kalkuláció (III. évf.).
— Az árnyelvántartás megszerzése nagykereskedelmi vállalatoknál (III. évf. belkereskedelmi szak részére).
— A belkereskedelmi forgalom analitikus nyilvántartásának megszerzése (III. évf. belkereskedelmi szak részére).
— Az ügyviteli gépek alkalmazásának területi a belkereskedelmi vállalatoknál (III. évf. belkereskedelmi szak részére).
— Az önköltségszámítás problémája a termelőszövetkezetekben (III. évf. agrár szak részére).
— Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek számvitelének egységsítési problémái (III. évf. agrár szak).

IPARGAZDASÁGTAN TANSZÉK

— A gazdaságossági számítások elvi, módszertani kérdései.
— Általános elvi, módszertani kérdések.
— A kutatás és fejlesztés gazdaságossága.
— Az új technika bevezetésének és alkalmazásának gazdaságossága.
— A termelés és export gazdaságossága.
— A forgóeszközök és anyagkészletek gazdaságossága.
— Az ipartelepítés gazdasági, műszaki és társadalmi kérdései.

MEZŐGAZDASÁG GAZDASÁGTANA TANSZÉK

— Az anyagi ösztönzés a mezőgazdaság állami és szövetkezeti szektorában.

— A mezőgazdasági beruházások hatékonysága.
— A felhalmozás helyzete a magyar mezőgazdaságban.
— A növénytermesztés és az állattenyésztés gazdaságossági kérdései.
— Matematikai módszerek alkalmazási lehetőségei a mezőgazdaságban.

BELKERESKEDELMI TANSZÉK

— Az imperializmus kereskedelmének jelenlegi problémái és főbb jellemvonásai.
— A szovjet kereskedelem fejlődésének sajátosságai a kommunizmus felé vezető úton.
— A belkereskedelem távlati fejlesztésének főbb irányai.
— A szolgáltatások szerepe és perspektívái.
— A költségalakulás elemzése egy meghatározott kereskedelmi szakmában vagy vállalatnál.
— Az új kiszolgálási formák gazdasági hatékonysága.
— A szállodai beruházások hatékonysága.
— Az idegenforgalmi terv előkészítésének lehetőségei.

KÜLKERESKEDELMI TANSZÉK

— A magyar mezőgazdasági export problémái.
— A Közös Piac országainak termelési és külkereskedelmi struktúrája.

KÖZLEKEDÉSI TANSZÉK

A tanszék szintén kíván tudományos diákkört indítani, a témák október hónapban a KPM-mel közösen kiírt pályázat témái lesznek.

A KISZ tudományos diákköri tanácsa által összeállított témák közlésével egy időben felkerestük Csáki Csabát, a mezőgazdaság gazdaságtan tanszék tanársegédjét, a KISZ VB TDK felelősét, hogy mondja el a diákkörökkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat.

— Mint azt már korábban közöltük, 1965 áprilisában egyetemünkön rendezik meg a VII. országos tudományos diákköri konferencia közgazdaságtudományi alszekciójának ülését.

— Az előkészületeket már most megkezdjük. Szükség van a rendkívül figyelmes előkészítésre is, mert egyetemünkön ilyen jellegű rendezvény még nem volt, nincsenek tapasztalataink.

A konferencia jelentőségét növeli, hogy hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából hívják össze. Mi az ünnephez méltó keretek között kívánjuk az eseménysorozatot lebonyolítani.

— Az elmúlt tanév elején közölt pályatémákkal kapcsolatban pályázó hallgatóinkat arra kérjük, hogy az elkészült dolgozatokat minél előbb ad-

1965. február 15.

A jelentkezések lezárulása után egy-egy diákkör részvevői közösen megbeszélnek tématerveket az illető tanszék TDK felelős oktatójával. A hallgatók diákköri munkájukkal kapcsolatban előforduló problémáikkal bátran keressék fel a diákköri vezető tanárt és a dolgozati témának megfelelő szakterülettel foglalkozó oktatókat.

Reméljük, sok értékes pályamű készül el már most, és még több február — mondotta befejezéséért Csáki Csaba.

Sablonoktól mentesen

Egyetemünkön az elmúlt hetek KISZ-munkájának fő tartalmát az alapszervi vezetőségválasztásokra, a küldöttgyűlésekre, a kari vezetőségválasztásokra való készülésre és ezek lebonyolítására adta meg. Kongresszusra készülünk. Ez azt jelenti, hogy az alapszervi és kari vezetőségek beszámolóit négy év munkáját foglalják össze, s az új vezetőségek négy év munkájából levont következtetéseket, tanulságokat birtokában kezdhetik meg munkájukat.

„Amikor az elmúlt évek munkáját átfogóan értékeljük, ebben az értékelésben nem alkalmazható az a szinte sablonoszerű »menet«, ami a politikai, tanulmányi feladatoktól kezdve a sportmunkáig, felszólalásokról, és lényegében semmi újat nem adott!”

— mondotta vezetőségi beszámolójában Bartha Ferenc, a IV. évfolyam külkereskedelmi szak KISZ alapszervezetének titkára. — „Három éve vagyunk az egyetemen, ez idő alatt végzett munkánk áttekintésénél szembe kell néznünk önmagunkkal, eredményeinkkel, hibáinkkal.”

A beszámoló részletesen foglalkozott még az alapszervi fejlődésével, s végeredményben megállapította (s ezzel a tag-ság is egyetértett), hogy az alapszervi eddigi munkája az elkövetett hibák figyelembevételével is pozitívan értékelhető.

Hozzászólásában Szuhay Lajos kiemelte: komoly hiányszempont tartja, hogy az alapszervezetben belül a KISZ-csoportokban nem alakult ki az elmúlt évek folyamán igazi közösségi szellem. — A jó csoportmunka nemcsak abból áll, hogy közösen kirándulunk, persze ez is fontos, de ki kell alakulnia egy olyan légkörnek, amit a baráti hang, az építő kritika és önkritika jellemel. Különösen fontos ez negyedéven. Nemsokára elhagyjuk az egyetemet, számot kell vetnünk eredményeinkkel, képességeinkkel. Hogy ez reális és igazságos legyen, nagyban elősegíti az említett segítőkész kritika.

Pozitív jelenség volt, hogy szinte minden karon,

a taggyűlések a több éves KISZ-munka értékelésénél nem veszték el az elkövetett hibák vagy eredménytelenségek okainak keresését,

hanem igyekeztek levonni a tanulságokat, előrenézni, a további vezetői út körvonalait kialakítani.

— Eppen itt, a továbblépés kérdésében várunk sokat a rövidesen összeülő kongresszustól — mondta Büdy Géza, a kereskedelmi kar KISZ titkára. — Az elmúlt évek során különösen a múlt évben, számos probléma vetődött fel a KISZ-munka további menetével kapcsolatban. Ezek a problémák szerte az országban a

kongresszusra való készülési jegyében kerülnek megvitatásra. Hisszük, hogy ezekben a vitákban számos építő javaslat lát majd napvilágot, s a kongresszus közös tanácskozásán tovább fejlődve, helyes irányt szabhatnak további munkánknak.

Minden beszámoló foglalkozott az ISZ-mozgalommal. Ez természetes, hiszen megalakulása óta ez a mozgalom volt, és tegyük hozzá, van hivatva KISZ-munkánk keretét megadni. Ez a keret főleg az utóbbi két évben meglazult.

A vállalások nagy része komolytalan, formális volt.
A négy területre osztott mozgalom vállalásának teljesítése széles körű ellenőrzést is kívánt, amelyet vagy nem teljesen vagy egyáltalán nem valósítottak meg. A következő években az ISZ-mozgalom KISZ-munkánk fő céljának, a kommunista szakemberképzés szolgálatába kívánjuk állítani. A mozgalom ilyen irányú reformja eredményesnek ígérkezik.

Érdemes felfigyelni és elgondolkozni azon, hogy ott, ahol a kollektív szellem kialakulásának kérdése felmerül, általában nyomon követte egy probléma, a kommunista szakemberképzés problémája. Mindenki megértette, hogy mit jelent jó szakembereket nevelni, hiszen előjövőd munkánkat csak így tudjuk jól ellátni. A kommunista szakember jelentése azonban nem világos mindenki előtt.

Tarpaty János, az iparkari KISZ-szervezet titkára beszámolójában hangsúlyozta, hogy az elmúlt négy év alatt elkövetett hibák, eredménytelenségek oka nagyrészt a szervező munka elégtelensége volt. A felszólalók kiemelték, hogy megjavítása, elsősorban a jól alkalmazott ellenőrzés fokozásával érhető el, ami eddig nem valósult meg eredményes formában. Helyesen mutatott rá viszont az egyik felszólaló, hogy az aktivitást nagymértékben fejlesztené,

ha többet és komolyabban jutalmaznánk az arra érdemeseiket.

Az egyetemünkön négy év alatt végzett KISZ-munka áttekintésénél meg kell említeni még a tanárok és hallgatók között kialakult viszonyt. Ez a kérdés szoros kapcsolatban áll a KISZ-szervezet tanulmányi munkájához, a tanulmányi fegyelm kérdéséhez, a politikai munkához. Ezen a téren is számos javítani való akad. Sok esetben beszéltünk már

a hallgatóknak az egyes előadásokon tanúsított minőségéről, semmivel sem indokolható magavi-seletről.

Számos esetben fordultunk oktatóinkhoz segítségért (politikai óra tartása, konzultáció), és miután ezt megkaptuk, a

hallgatók zöme nem élt az adott lehetőséggel. A jövőben erre is nagyobb figyelmet kell fordítanunk.

Ebben az évben, mint a bevezetőben említettem, a KISZ-munka fő tartalma eddig a vezetőségek megválasztása volt. Az érdemi munka ezután következik. Az új vezetőségek négy év tapasztalatait leszűrve láthatnak munkához. Működésükben majd a kongressz-

Megalakult a KISZ VB Külügyi Osztálya

E tanév elején — a KISZ VB határozata alapján — létrehoztuk a KISZ VB külügyi osztályát. Az osztály feladatainak tekinteti az egyetemi KISZ-szervezet megnövekedett külügyi jellegű feladatainak ellátását.

Melyek ezek a feladatok? Egyetemünkre évről évre több külföldi hallgató érkezik. E hallgatók speciális tanulmányi, ideológiai, politikai, kulturális és erkölcsi problémákkal küzdenek. Az egyetemi KISZ-szervezet feladatát nem kerülhetik el ezek a hallgatók sem.

Ugyanakkor egyetemünk KISZ-szervezete egyre szélesíti külföldi kapcsolatainak körét. Célunk, hogy csereutazások szervezésével jó tanulmányi és mozgalmi munkát végző hallgatók részére olcsó, előnyös külföldi utazásokat tegyünk lehetővé. A külföldi kapcsolatok ápolása, a csereutazások technikai előkészítése és lebonyolítása szintén több ember állandó szervezett munkáját követeli meg.

A fenti feladatok megoldására alakult a külügyi osztály. Két csoportból áll, feladata kettős jellegűnek megfelelően.

1. A külföldi ösztöndíjasokat patronáló csoport az egyetemünkön tanuló külföldi diákok segítségére, irányítására, összefogására szolgál. E csoport nem teljesen új, voltaképpen az előzőekben már működött külügyi csoport utóda. E külügyi csoport az elmúlt években nagymértékben segítette külföldi ösztöndíjasaink tanulmányi munkáját, eredményesen szervezett kirándulásokat, üzemlátogatásokat. Nem tudta azonban kellőképpen átfogni az egyik legnehezebb munkaterületét, a külföldi hallgatók erkölcsi-politikai fejlődésének irányítását. E feladat megvalósítására szükségessé láttuk a csoport új alapokon való megszervezését: a csoport tagjainak számát bővítettük, s a feladatokat részlet szerint megszerveztük. A csoport munkatervében az eddiginél nagyobb teret kapott a politikai munka irányítása, életük figyelemmel kísérése. Szorgalmazni kíván-

szus eredményeivel is segíteni fogjuk őket. Ennek alapján minden remény megvan arra, hogy az elkövetkező években sikerül olyan KISZ-életet kialakítani, amely tartalmában és formájában valóban megfelel az egyetemistáknak, képes tömegeket megmozgatni, és betölti célját: elősegíti a kommunista szakemberképzés megvalósítását egyetemünkön.

Kéthly Katalin

— a KISZ VB határozata alapján — létrehoztuk a KISZ VB külügyi osztályát. Az osztály feladatainak tekinteti az egyetemi KISZ-szervezet megnövekedett külügyi jellegű feladatainak ellátását.

Eddig — a súlyos eseteket kivéve — megoldatlan volt a rendbontó, nem megfelelő magatartást tanúsító külföldi hallgatók felelőssége vonása. E célból új formában, kibővített feladatkörrel hoztuk létre a barátság bizottságot. E bizottság vezetőjét és tagjait a külföldi hallgatók választják meg, s amellett, hogy az osztály — főleg szervezési — munkáját segíti, felhívják a figyelmet a felmerülő problémákra, fegyelm jogkört is kap. Úgy gondoljuk a felelősségre vonás eredményesebb, hatékonyabb lesz, ha maguk a külföldi hallgatók ítélnek el a fegyelmzetlen vagy nem megfelelő életmódot folytató társaik viselkedését.

2. A külügyi osztály másik része a nemzetközi kapcsolatok csoportja. E csoport rendszeres kapcsolatokat épít ki külföldi országok közgazdasági jellegű felsőoktatási intézményeivel, csereutazásokat szervez, s felelős az utak eredményes lebonyolításáért. E csoport intézi majd a nemzetközi diákigazolványok kiadásával kapcsolatos tennivalókat is.

Mint a fentiekben is látható, a külügyi osztály megalakítása újszerű célokat ad sokrétű KISZ-munkánknak. Bizunk abban, hogy az osztály meg tud majd felelni a feladatoknak, munkája eredményes lesz.

M. E.

CSAK EGYÜTTES ERŐVEL, KÖZÖS ELHATÁROZÁSSAL

Részletek a Makarenkó utcai Mező Imre Kollégium diákbizottsági titkárának a lakógyűlésen elmondott beszámolójából

Lakógyűlési beszámolómban szeretnék bizonyos értelemben eltérni a korábbi gyakorlatától. Kevesebbet kívánok foglalkozni a múlt félévi kollégiumi munkával és többet az e félévi terveinkkel.

E lakógyűlést én határkönek tekintem. Határkönek, mely befejezése és értékelése féléves munkánknak. Befejezése és egyben újra kezdése is. A jelenlegi DB munkáját egy félév óta végzi. A DB választott szerv, addig működik, és csak addig működhet jól, míg veletük közösen egy akarral és egy célért dolgozik. Nélkületek erőfeszítéseink hiábavalóak, eredmény elérni aligha tudunk. Ebből a gondolatból indultunk ki, amikor az előző DB-től átvettük a stafétabotot. Célunk a kollégiumi élet magasabb színvonalra emelése volt.

A kollégista öntudat

Ezt a kérdést én nem akarom idealizálni, nem akarok gondolat mögé valamilyen varázslatos, misztikus fényt vetíteni, de véleményem szerint minden kollégistától elvárható, hogy tudatosodjon benne: kollégiumban él. És az sem lenne káros, ha arra lenne büszke, hogy ő éppen a Mező Imre Kollégium tagja. Érezni, hogy itt adnak neki valamit, viszont kötelességének tartanát az is, hogy munkájával hozzájáruljon a kollégiumi élet mind magasabb színvonalra való emeléséhez. Lehet, hogy nagy célkitűzések, de mindenképpen megvalósíthatók.

Élni is megtanulni

Mint kollégistának, minden lakónak törekednie kell arra, hogy tevékenységét a céltudatosság jellemezze. Ismerje fel helyét a magánéletben, a kisebb közösségekben, ahol él, de világosan lássa helyzetét a társadalomban is. Legyen igényes önmagával, ugyanúgy, mint társaival szemben. Fedje fel a hibákat, szemléljen minden kérdést kritikus módon. Ismerje és tartsa be a szabályokat, amelyek az alapvető szabályait, és másokkal is igyekezzen betartatni azokat. Legyen segítőkész társaival szemben, tudjon szobatársai és a na-

gyobb közösség problémáiról, munkájával hasson oda, hogy ezen problémák mielőbb megoldást nyerjenek.

A DB célja az elmúlt félév során az volt, hogy a kollégiumi életet megtöltse tartalommal, hogy igyekezzen színes, eleven kollégiumi életet biztosítani. Meg kívántuk szilárdítani a kollégiumi rendjét, meg akartuk teremteni a lehetőséget a nyugodt tanuláshoz.

A DB mint önálló szervezet igyekezett benneteket munkájába bevonni, el akarta érni azt, hogy tudatosodjon benneteket: az itt folyó munka értet, kollégistaként van. Támaszkodni kívántunk véleményetekre, okos javaslataitokra. Hangsúlyozom, igyekeztünk mindezt elérni, de a megoldásban hiányosságok is mutatkoztak. Nem hallgattuk meg minden kérdésben véleményeteket. A hibák okát főként a nem megfelelő szervezeti felépítésben látom. A szobaközösségek alacsony létszámúak voltak, vezetőik nem álltak minden esetben a helyzet magaslatán, tevékenységük elaprózott volt, ily módon munkájuk hatékonysága nem lehetett megfelelő.

A munkastílus

Megvizsgáltuk a kollégiumi diákbizottság eddigi munkastílusát, és úgy láttuk, hogy azon változtatni kell. A DB önállósága megfelelő, de nem kielégítő a hallgatókkal való kapcsolat. Tovább kell erősíteni a demokratikus centralizmust. Ennek érdekében szerveztük meg az alapközösségek új rendszerét, amely szerint évfolyamonként egy-egy szak alkot egy közösséget, s azok élén egy, a DB által kijelölt vezető áll. Ezen alapközösségek feladatai vonatkozásában is jobb, differenciáltabb munkát várunk. Az alapközösségi vezetők képviseljük a kollégium egész lakosságát, a DB előtt, vessék fel a kollégisták problémáit. Igyekezzenek a lakóktól származó új javaslatokkal a kollégium egész munkáját színesebbé, elevenebbé tenni. Ily módon figyelembe tudjuk venni hallgatóink igényeit és kívánásait. A bírálatok alapján javítani tudjuk munkánkat.

Amennyiben a bírálatok célja a munka megjavítása, úgy ezen bírálatokat elismerjük, és figyelembe vesszük. De nincs szükségünk olyan kritizálásra, amely nem segít szándékú. Többen vannak a kollégisták között, akik csak kritizálnak, lépten nyomon hiányosságokat akarnak felfedezni a kollégium vezetőségének munkájában, viszont nekik maguk nem tettek semmit a cél elérése érdekében.

A zsúfoltságról

Kollégiumunk lakóinak létszáma 440 fő, ebből 288 leány és 152 fiú. A számokból látható, hogy a zsúfoltságot nem sikerült csökkenteni. A kollégium vezetősége ettől függetlenül igyekezett a szobák lakályosságát tenni. Ahol tudtuk, a lakószobákat festettük, paplanokat, könyvespolcokat vásároltunk. A lányok részére két darab varrógépet fogunk beszerezni. Sikerült 100 db éjjeliszekrényt biztosítani a szobák részére. Kérünk benneteket, hogy a kollégium berendezését védjétek és öntevékenyen járuljatok hozzá a szobák csinosításához.

Hencz József
DB-titkár

RÖVIDEN

Az elmúlt vizsgaidőszakban a kötelező vizsgák 8,5 százaléka volt elégtelen.

A legjobb eredményt a IV. évfolyam érte el, átlaguk 3,98. Leggyengébben az I. évfolyam szerepelt, 3,20 átlaggal.

Az évismételésre utasított hallgatók száma már a nyári folyamán meghaladta a 30-at. (Véglégszámokról még nem kaptunk eredményt.)

A csoportok rendezvényeiről

Az utóbbi hetekben több csoportvezető fordult a rektori hivatalhoz azzal a kéréssel, hogy engedélyezze ismerkedési estek, csoportos rendezvények megtartását az egyetem egyes helyiségeiben. A rektori hivatal ezeket a kéréseket nem teljesíthette, mert a klubhelyiség átalakítás alatt van, szeminaryiumi termekben pedig a korábban szerzett rossz tapasztalatok alapján nem lehet megengedni ezeket az összejöveteleket.

Átmeneti megoldásként a

kollégiumi társalgókat bocsátjuk rendelkezésre a csoportoknak ismerkedési estek, rendezvények céljára. A kollégiumi társalgókat hasonló feltételek mellett lehet igényelni: a rendszeresített KISZ bizottsági kérelmon alapuló, a felelős rendező aláírásával és a jelenlevő tanár nevének feltüntetésével.

Rektori hivatal

Utólagos hozzászólás

Csütörtökön, 8-án tartotta az általános kari KISZ-szervezet küldöttgyűlése értekezletét. Ezen a gyűlésen számolt be a vezetőség a múlt évi munkáról és itt választották meg az új vezetőséget, továbbá azt a 22 elvtársat, akik a KISZ-szervezet kongresszusai küldöttjeinek megválasztásában részt vesznek.

A titkár beszámolóját követő vita széles körben bár, de gyakorlatilag egyetlen problémánál csoportosult: az elmúlt év KISZ munkájának hibáit és hiányosságait bírálták szinte valamennyi felszólaló.

Valóban általános jelenség — nemcsak nálunk —, hogy a KISZ-csoportok munkája ellaposodott. Minden biztonnyal — és reméljük is —, hogy a IV. kongresszus ezen a téren változást fog hozni.

Két problémát szeretnék most érinteni. Mindkettőről szó volt a küldöttgyűlésen. Az egyik ahhoz kapcsolódik, amit Gondi elvtárs így fogalmazott meg:

Közgazdász elhivatottság

Bizonyára sokak számára ismeretlen ez a szó. Orvosnak tanárnak, ápolónak lehet hivatása, közgazdásznak leg-

feljebb foglalkozása. Ezt vallja a többség, erre utal ugyanis a tény, hogy még a végzős negyedévesek többségének sincs kialakult közgazdasági érdeklődési köre, nem tudják, milyen problémákkal akarnak foglalkozni.

Mi lehet ennek az oka?

Nem tudom, ha az egyetem pár ezer hallgatóját megkérdeznék, milyen pályára akart menni érettségi után eredetileg is, hány fogja azt mondani: közgazdásznak. E sorok frónak az a véleménye, hogy a mi egyetemünk hallgatóinak jelentős százaléka nem akart soha életében közgazdász lenni. Vannak olyan másod-, harmad-, negyedévesek, akik most sem akarnak közgazdászok lenni. Hogy mit akarnak? Azt csak ők tudják. Mindenesetre diplomát.

Egy szó mint száz, sokakat már eleve nem a közgazdász-elhivatottság hozott az egyetemre.

Sokat várunk az oktatási reformtól ezen a téren is. Felébredt a hallgatók egy részében szunnyadó elhivatottság. Úgy gondolom, e területen az egyes tanszékekre fokozottabb feladatot hárul. Meg kell találniuk az érdeklődő hallgatókat, és nagyobb segítséget kell nyújtani számukra az érdeklődési kör szélesítésében, majd később az önálló munkában. Azoknak a hallgatóknak viszont, akik tovább akarnak lépni a napi tananyagból, bátrabban kell kopogtatniuk a tanszékek ajtaján.

A másik probléma, amiről beszélni szeretnék, konkrétan. A beszámoló két vitában többen felvetették, hogy nem kielégítő a vezetőség és a tagság kapcsolata. Nehezen, sokszor egyáltalán nem jut el a tagokig a vezetőségi döntések kisebb-nagyobb hányada. Ez

szükségessé láttuk a csoport új alapokon való megszervezését: a csoport tagjainak számát bővítettük, s a feladatokat részlet szerint megszerveztük. A csoport munkatervében az eddiginél nagyobb teret kapott a politikai munka irányítása, életük figyelemmel kísérése. Szorgalmazni kíván-

Tájékoztató

Vajon nem volna-e célravezető, ha a kari vezetőségek mellett, mondjuk a szervező titkárok közvetlen irányítása alatt tevékenykedne néhány „Közgazdász” munkatárs. Konkrétan arra gondolok, hogy a „Közgazdász” az eddiginél nagyobb segítséget nyújtson a KISZ-szervezetnek. Létre kellene hozni egy három-négy tagból álló KISZ orgánomot, amely egyben a „Közgazdász” is munkatársa lenne, és ez a csoport végezné a KISZ propaganda munkájának egy részét. Cs. J.

APRÓSÁG.

A legfontosabb kérdés

Az instruktor KISZ-össze-
jövetelet tart az elsősök számára. Beszél a tanulás mód-szerűsítéséről, a KISZ szerepéről az egyetemisták életében, az egyetem szervezeti felépítéséről.

— Van valakinek kérdése?
— mondja végül.

E. K. felnyújtja a kezét:

— Tessék!

— Mikor lesz a gólyabál?
N. K.

EPIZÓD

Egyetemi pályafutásunk végefelé gyakrabban villannak fel bennünk diákemlékek. A múlt év eseményei közül szeretnék most emlékezni, és a tanúkat emlékeztetni egy kedves epizódra.

Mátyás elvtárs tartalmas, de mindig könnyed, vidám hangnemen megtartott elméleti-történeti előadásainak egyikén kézzel kézre szállt előre az összehajtogatott papiros, ahogy az megszokott volt. A feladó nyilván nem tudta a címzett nevét, mert a cédulán ez állt: „A legelső fiúnak.” A levélben pedig az illetőt arra szólították fel a hátul ülők, hogy csukja be az ajtót elől, mert huzat van.

Az üzenet annak rendje és módja szerint eljutott az első sor szélén ülő fiúhoz, ő azonban már megszokta közvetítő szerepét a katedra és a hallgatók között, így azon melegebben, olvasatlanul letette a

Az Egyetemi Színpad októberi műsorából

Október 13-án, és 20-án, kedden este 7 órakor:
A műalkotás folyamatának pszichológiája I.
Előadó: dr. Halász László pszichológus.
Belépődíj: 4 Ft.
14-én, szerdán este 7,30-kor:
Filmesztétikai előadássorozat
I. félévi I. előadás.
Belépés csak klubtagoknak.
15-én, csütörtökön, este 7 óra:
„Kamaszkor”
Irodalmi est a világirodalom „dühös fiataljainak” műveiből.
Belépődíj: 4—12 Ft.
17-én szombaton, délután 15,30-kor:
Radnóti napjai I.
Radnóti Miklós költészet. Közreműködik: Berek Katalin, Egressy István, Fodor Tamás.
Belépődíj: 4—12 Ft.
18-án, vasárnap 5 és 7,30 órakor:
Japán kisfilmek
19-én, hétfőn este 7 órakor:
Radnóti napjai I.
22-én, csütörtökön este 6 órakor:
Mario Langa ária- és dalestje mikrobarázdás hanglemek-zekről.
Belépődíj: 3 Ft.
26-án, hétfőn 5 és 8 órakor:
Az Egyetemi Színpad hangos folyóirata IV. évf. 1. szám.
Műsor: A Pen Club Magyarországon — íróvendégekkel.
Budapesti zenei hetek (Menuhin, Ojsztrah hangversenyeiről).
Madách: Az ember tragédiája. Vendégeink: Váradi Hédi, Balogh Emese, Bálint Endre, Wegenast Róbert és mások.
Új rovataink bemutatkoznak: Apropos... Tíz percig Önöké a szó! Filmjegyzetek. Külföldi útibeszámoló, stb.
Belépődíj: 4, 6, 8 Ft.

FILMKLUB

avagy

tűzrendészet

Átmenetileg veszélybe kerültek a filmklub előadásai, mivel az I-es előadókban nincs vetőfülke és az egyetemi tűzrendészet betiltotta az előadásokat. A kultúrosztály a gazdasági hivatalhoz fordult, s az megígérte, hogy épített egyet. Reméljük, nem jut az Ural II. sorsára, amelynek helyiségei lassan már... már szinte sokáig épülgetnek.

A kultúrosztály csakúgy, mint a filmszerető hallgatók, nem akar ilyen sokáig várni. Kérést intézett a kerületi tűzoltóparancsnoksághoz, hogy engedélyezze a jelenlegi körülmények között néhány előadás megtartását. Reméljük, az engedély nem késik majd el, és a kultúrosztály aktívai megkezdhetik az igazolványok kiosztását.

A klub ez évi műsorán az 1930—39 közötti időszak jelentősebb alkotásai szerepelnek. A francia avantgarde alkotásai közül három kerül bemutatásra, köztük Renoir Nagy ábránd című filmje is, amely a „Brüsszeli 12” között szerepel. Pudovkin méltán híres filmjét, a Cár utolsó alattvalóját, szintén láthatja majd a klub közönsége. Mindehhez természetesen kell hogy az adminisztratív akadályokat sikerüljön a lehető leggyorsabban elhárítani.

A filmklub szervezői tervezik, hogy az előadások előtt rövid tájékoztatót közölnek lapunkban a bemutatásra kerülő filmekről. Szerencsés körülmények között az első vetítés e hó huszadika körül lesz.

Több megértést!

Az esti hallgatók részére a Művelődésügyi Minisztérium csak meghatározott órákat engedélyezhetett. A többi letiltott fakultatív foglalkozás formájában állíthatók be az órarendbe.

Vajon nem lehetne több megértéssel úgy összeállítani az esti hallgatók részére a tanrendet, hogy azok a gyakorlati foglalkozások kerüljenek a kötelező órák helyére, amelyek ténylegesen gyakorlást igényelnek, és a fakultatív órák azok legyenek, amelyek egyéni tanulással könnyebben elsajátíthatók?

Jelenleg sajnos nem ez a

törekvés érvényesül. Az Iparvállalatok gazdasági tevékenységének elemzése című tárgy feltétlenül gyakorlati foglalkozást igényel: egyéni tanulással mellett háromszor akkora energiáfordítással sajátítható el. Ugyanez mondható a statisztikára is. Mégis, az említett tárgyak gyakorlata fakultatív, a népgazdaság tervezése, a tudományos szocializmus vagy a jog viszont kötelező!

Jogosan vetődik fel a kérdés: miért történik ez? Hallgatóságot akarunk biztosítani a kötelezővé tett tárgyaknak? Vagy arra gondolunk, hogy a fakultatívként beállított gyakorlatokat mindenképpen látogatják a hallgatók — ami ténylegesen így van —, és a megengedett órázám is legyen „hasznosan” kitöltve!

Ha az esti hallgatók terhelésének összeállításakor az illetékesek nem hagyják figyelmen kívül azokat a körülményeket, amelyek a tanulási folyamatban a legnehezebb megvalósítható a helyes megoldás minden érdekelt tanszék számára.

MOZILÁTOGATÁS

A KISZ kultúrosztálya minden hét keddi napján a délutáni első előadásra egységesen 250 forintos helyárakkal, kedvezményes mozilátogatást szervez a hét legsikeresebb bemutatófilmjére és régebbi, értékes filmalkotásokra.

A kedvezményesen megtekinthető filmek címét és az előadással kapcsolatos tudnivalókat, legkésőbb szerda reggel kiírjuk a kapunál levő hirdetőtáblára.

A torlódások elkerülése érdekében jelentkezni csak csoportosan lehet, a vetítést megelőző héten, szombaton délig a kultúrosztályon. (II. em. 273.)

Megvenni

vagy

előfizetni?

Több felsőéves hallgató kifogásolta, hogy a Közgazdász legutóbbi számának árusítását későn, a lap megjelenése után több nappal kezdtük csak meg, és akkor is kis példányszámban. Így aztán voltak, akik nem tudták megvenni.

A tévedések tisztázása érdekében közöljük, hogy korántsem az előfizetések számát igyekeztünk ilyen udvarián módon — „gazdaságos kívüli kényszerrel” — növelni. Csupán arról volt szó, hogy egyes csoportoktól még nem érkezett be a megrendelés, bizonytalan volt, hogy összesen hány előfizetőnek kell eltenni a lapot.

Vizsont, az előfizetők számának viszonylagos stabilizálódása után is problémák lesznek az árusítással. Csak annyi példányt rendelhetünk, amennyi minden esetben el is fog. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy mindig lesznek, akik szeretnének megvenni a Közgazdászt, de már nem jut nekik. Másrészt pedig az egyetem nincs arra berendezkedve, hogy korlátlan számban „szabadpiaci” módszerrel juttassa el a lapot az olvasóbaráthoz.

Többek között ezért szeretnénk elérni, hogy mindazok, akik egyébként is rendszeresen megveszik a portán, inkább rendeljék meg az újságot.

Az egész tanévre szóló 10,— forintos előfizetési díj nem nagy összeg — még egyetemi hallgatóknak sem. Az előfizetést elutasított nem is annyira pénzügyi hivatkozunk, mint inkább arra, hogy hamarabb hozzájuttunk, ha maguk veszik meg, mintha az előfizetési rendszernek megfelelően a csoport lapterjesztője hozná el nekik. Sajnos előfordult, hogy néhány terjesztőnk a lap megjelenése után több mint egy hétig sem vitte el az előfizetett újságokat. Akad példa még kirívóbb mulasztásokra is... Ilyenkor a csoporttagok előfizetés iránti bizalmatlansága indokolt, de a megoldás rendkívül egyszerű. Minden a terjesztőkön múlik, nekik kell a lapért rögtön annak megjelenésekor (kéthetenként hétfőn a 11 órai szünetben) feljönni a szerkesztésbe. Ha rendszeresen elmulasztják megtenni, akkor a többieknek tudomásul kell venni, hogy megbíztuk nem vállalja szívesen feladatát, ezért más valakit kell megkérni, hogy ezt a nem túlságosan munkaigényes, de elég fontos KISZ-munkát beszüntesse és pontosan elvégezze. Kérjük a KISZ-csoportvezetőket, vizsgálják meg, mennyire eredményes csoportjukban lapunk terjesztése, és ahol nem megfelelő, ott vitassák meg a kérdést, változtassanak a helyzeten.

Nagy az idővesztés!

Esténként még a tavalyinál is többen keressük fel egyetemünk éttermét. Sajnos, a negyedórás étkezési idő megnyúlik csaknem háromnegyed órára, mert mindig végtelen sor kanyarodik a kiosztó-pult előtt. Az elmúlt évben általában két oldalt osztották a vacsorát. Nagyon szeretnénk, ha ezt a jó szokást más munkamegszervezéssel, az idén is tovább folytatnánk, hogy ne kelljen sorbaállás miatt fél órákat feleslegesen eltöltenünk.

Ugyanakkor érdemes lenne — az igényeknek megfelelően — rugalmasan változtatni az a la carte és a menzás kiosztóhely arányán. Jelenleg ismét a menzás hallgatók vannak többségben. Bizonyára megszűnne a farszót déli sorbaállítás, ha a baloldalon működő a la carte kiszolgálás helyére, menü kerülne. A túlsó oldal is elbírná a terhelést.

— ps —

Altona foglyai

Sartre művének megfilmesített változatáról rendez an-kétot egyetemünk KISZ-klubja október 22-én, csütörtökön este fél 7-kor. Meghívunk az an-kétóra a film szinkronrendezőjét, egy filmkritikust és a film főszereplőinek hangját magyarul megelevenítő színészeket.

A filmet kedvezményes mozilátogatással is meg lehet tekinteni október 20-án, kedden. Jelentkezés csak csoportosan, a kultúrosztályon (II. em. 273.)

Amerikába mentem...

Simai elvtárs világgazdasági ismeretekből tartott előadást a negyedéves hallgatók előtt. Hosszan tárgyalt a nemzetközi monopóliumok tevékenységéről, az amerikai imperializmus megnyilvánulásairól, az állammonopolista tendenciákról — majd az óra végéhez érve előadását így fejezte be: „Azt hiszem, mi most már nem is fogunk többet találkozni... én elmegyek... Amerikába.” Közben már el is tűnt a teremből, magára hagyva a meglepődött hallgatókat.

A bejelentés szövegéből volt, s most mi kipótoljuk azzal, hogy Simai Mihály docens, a világgazdasági tanszék vezetője három évig az ENSZ alkalmazottjaként New Yorkban fog dolgozni.

Lengyel fiatalokkal

találkoztak hallgatóink október 8-án egyetemünkön. A 30 tagú küldöttség résztvevői katonák, főiskolások, munkásfiatalok voltak.

A rendelkezésre álló rövid idő alatt vendégeink igyekeztek megismerni egyetemünkkel, a magyar diákok életével.

Egy hónap Cambridge-ben! Téthi Lajos, másodikéves, nemzetközi szakos hallgató bizony alaposan belefáradhatott a mesélésbe, mikor hazatért a világhírű egyetem nyári tanfolyamáról. Egy riport csak ízelítőt adhat tapasztalataiból, hiszen az ott írt naplója is 22 gépelte oldalt tesz ki.

Hat hetet töltöttem Angliában, ebből négyet Cambridgeben, az egyetem minden nyáron megszervezett tanfolyamán. Ut közben jutoit még egy-egy hét Belgiumra és Nyugat-Németországra is — mondta kollégánk.

De kezdjük a legfontosabbal.

— Milyen volt Cambridge, milyen volt az egyetem?

— Cambridge-ben minden nyáron indul egy tanfolyam külföldi hallgatók számára, célja az angol nyelv és élet megismerése. Az egyetem különbözik a magyar egyetemektől. Az előadásokat itt is központilag tartják, de a kollégiumok szervesen bekapcsolódnak az oktatásba. A szeminariumok, gyakorlatok a kollégiumokban folynak, itt beszélnek és vitatják meg az előadás anyagát, és ezzel kapcsolatos olvasmányokat. A rendes tanításról csak keveset tudok, mert az elég bonyolult. Más a vizsgarendszer, félvelek helyett három úgynevezett term-ből áll az év.

Az egyetem maga központi épületekből és 22 kollégiumból áll. A kollégiumok gyönyörű világbarna homokkő épületek. Az épületek zöld pázsit veszi körül, ám közönséges diáknak fűre lépni tilos, ezt csak a fellow-k, (a nevelők) tehetik. Nekem legjobb a St. John's College tetszett, különösen a kollégium két épülete között a Cam folyón átívelő Sójahokidja.

Az egyetemnek önkormányzata van, de önkormányzattal rendelkeznek a kollégiumok is. Érdekes, hogy az egyetemi előadók általában kollégiumi nevelők, fellow-k is egyszemélyben.

— Mi volt a tanfolyam anyaga?

— Már említettem, hogy a cél az angol nyelv és élet meg-

Válasz egy esti hallgatónak

Legutóbbi számunkban közöltük levelét, és most visszatérünk a felvetett problémákra.

Örömmel fogadtuk bíráló megjegyzéseit, mert soraiból valóban érezhető a segítő szándék, sőt javaslatai közül többet is hasznosítani tudunk a lap szerkesztése során.

Vannak azonban a levélben vitatható pontok. Véleményünk szerint a gyenge eredmények mögött nem mindig az egyetemi nevelőmunka eredménytelensége húzódik meg. A kérdés sokkal bonyolultabb, így nem is vállalkozunk ez alkalommal az okok kiderítésére.

Irreális hangot ütünk meg akkor is, ha elképzelésének megfelelően a felvételi vizsgákon előforduló kirívó melléfogásokat azonnal az illető középiskola oktatói terhére rónánk. Mint lapunk mostani számában láthatja, más egyetemeken is jelentkeznek hasonlóan „alapos előkészítéssel”, de ebből messze menő következtetést felesleges ilyen értelemben levonni.

Teljes mértékben elismerjük az esti és levelező hallgatók elhanyagolása miatt kapott kritikát. A mostoha sorsnak legfeljebb egy magyarázata van. A Közgazdászt az egyetemi hallgatók írják társadalmi munkában. Az estiek közül ilyen feladatra mindeddig nem tudunk rendszeresen közreműködő kollektívát csoportosítani a szerkesztőség köré. Ennek több gyakorlati akadálya van, elsősorban az estiek nagyobb igénybevétele. A következmény tehát az, hogy a lap sokszor valóban teljesen a „nappali hallgatóké”. Ők hozzák a témákat, ők írják a cikkeket, melyek természetesen saját világukból fakadnak.

A helyzetet változtatni szeretnénk, igyekszünk többet törődni az esti és levelező hallgatók problémáival, de igazán csak akkor tudunk a feladatnak megfelelni, ha az érdekeltek is segítenek ebben. Sajátos témákat, tanulmányi gondjaikat juttassák el rendszeresen a szerkesztőséghez, és ha az írásai szívesen foglalkozó esti-levelező hallgatók közül néhányan vállalkoznak a munkára, megalakítjuk az esti-levelező rovatot.

Önt is örömmel fogadnánk, mert úgy látjuk, hogy a szerkesztőségi munkában való közreműködése a lap javára válna.

Üdvözlettel:
Faklen Pál

Meddig tart ötödike?

— kérdezzük az Ipari Kar Dékáni Hivatalától.

Egy hallgatónk ötödikén szeretne volna beadni kérvényt szociális segélyre, tudva, hogy annak beadási határideje az emlelt nap. A karon azonban elutasították, mondván: ötödike azt jelenti, hogy a kérvénynek negyediken estig be kell érkeznie.

Miért e különös számolás? Köztudott dolog, jogi tény, hogy a határidős dátumok lejártá a határidő napjának 24. órája.

A dolog pikantériája: negyedikén ebben a hónapban vasárnapra esett. Ilyen esetben meg a telefonszámla fizetési határnapját is megtoldják egy nappal. A dékáni hivatalban pedig, ahol emberekkel foglalkoznak, nem lenne helye az ilyen érthetetlen és merev ügyintézésnek.

Különösen nem, ha szociális segélyt kér a hallgató, mert nem mindegy, hogy mikor jön a segítség.

Most, vagy egy hónap múlva.

V.

A diákok városában

ismerése volt. Ezt mutatja az előadások tárgya is: irodalom, egyéb művészetek, kül- és belpolitika, gazdasági élet, Anglia kapcsolatai az USA-val, a Szovjetunióval és Európával, Anglia és a Brit Nemzetközösség stb. Különösen érdekesek voltak a társasági órák, hatos csoportokban, melyeken az előadások anyagait vitattuk meg.

Az előadók az adott téma szakemberei voltak, sőt, a belpolitikai előadásokra a parlament három tagját is meghívták: egy konzervatív, egy liberális, és egy munkáspárti képviselőt. Belpolitikájában már akkor a választási előkészületek volt a fő szerep. A munkáspárti előadó egészen biztos pártja győzelmében, a konzervatív képviselő erről a kérdéstről nem beszélt. Általában az angol közvélemény munkáspárti győzelmet várt, de minimális különbséggel.

Meglepő, hogy az angolok elég realisan látják a jelenlegi nemzetközi helyzetet. Elismerik, hogy Anglia másodrangú hatalom lett, és elismerik a szocialista tábor eredményeit is.

A politikában jelenleg ugyancsak nagy szerepet játszanak Anglia gazdasági problémái. A nemzetközösség államai már nem jelentenek komoly felvevő piacot, sőt, az egyes országok fejlődő nemzeti ipara utat keres Anglia felé. Emellett a külkereskedelem is komoly reformra szorul. A régi Anglia mint gazdasági világhatalom csak passzív külkereskedelmet folytatott, hiszen innen vásárolt az egész világ. Az angol ipar azonban elvesztette vezető szerepét, s ezt követnie kellett volna a külkereskedelem aktivizálásának. Ez pedig nem történt meg.

A tanfolyamhoz tartoztak a különböző kirándulások, történelmi nevezetességű helységekben, köztük Shakespeare szülővárosába is.

— Milyen szórakozási lehetőségek voltak Cambridgeben?

— A St. Catharina's College-ban remek klub volt, különböző folyóiratokkal, de legérdekesebbek a partyk voltak. Megpróbálok elmagyarázni őket.

A tea-partyk rendkívül népszerűek, az angolok sok teát fogyasztanak, átlagban 4 kg fő évente. Am egy ilyen összejövetel korántsem egyszerű dolog, sőt néha rendkívül kényelmetlen a karosszékek miatt. Ezek a karosszékek hatalmas méretűek és nagyon kényelmesek egy magas ember számára. De ha alacsony vagy — borzalmas.

A „standing tea-party” mint a neve is mutatja állva zajlik le. Egyik kezében teás csésze kis tányérral, másik kezében sütemény, közben rá kellene gyűjtani, vagy éppen kezét fogni valakivel, akit most mutatnak be, — ha mindezt megcsinálod és semmit sem ejtesz el, akkor vérbeli angol gentleman vagy.

Jellegzetes cambridge-i játék a punting. A punt egy lapos fenékű csónak, amit hosszú rúddal tolnak előre, a Cam folyóban. Rendkívül ügyességet kíván, gyakorolják a be nem tervezett fordulatok. Esténként a cambridge-i diák belü szíve hölgyével egy puntba, akár Velencében, és megkezdődik az esti csónakázás, ami csak lánynak romantikus, mert a fiú izzad az evezéstől.

— Sokat hallottunk már az angol fiatalok problémáiról. Tudnál valamit erről mondani?

— Az angol fiatalság általában ugyanolyan rétegödést mutat, mint a többi országban is. Kis számban megtalálhatók a tévesen tipikusnak tartott bórkekés „huliganok”, a legtöbben azonban egyáltalán nem törődnek az öltözködéssel. Csak egy hóbort uralkodik országszerte a Beatles-fri-zura. Az angol fodrászok bizonyára a pokolra kívánják a négy „muzsikust”.

A továbbtanulásra, művelődésre van ugyan lehetőség, de a gyakorlatban mégis nehezen megy. Nincs megfelelő ösztönző tényező sem, hiszen például az értelmiség fizetése nem magasabb, sőt gyakran alacsonyabb, mint a munkásoké.

Hat hét elég kevés idő ahhoz, hogy az ember az okokat is alaposabban megismerje...

Tallós Emil

AZ ÚJ „DIÁKOTTHON”

A hatalmas épület, komor kapujával, itt-ott világos ablakaival, kőszilbákjaival, katonás kaszárnyai hangulatot árasztott magából. Miután a KSH egyik portájáról átküldtek a gondosan elkerített második portára, s felvilágosítást kaptam a portástól, elindultam felkutatni a közgazdász polgárokat.

Terjedelmes kaszárnyát találtam... A lépcsőházat viszont nem. Éjszakai sötétség, óriási méretek. Igyekeztem férfiasan viselkedni; bátran lépegettem egészen addig, amíg egy szaga után szeméthalmaznak vélt domb alakú gyalog-sági akadályon keresztül estem. Miután óvatosan feltá-páskodtam, egy ajtó körvona-

Akit a tanulásban zavartunk meg

jómagam állt valaki. Nem vagyok ijedős, de valami végigfutott a hátamon. Megborzongtam. Az illető is. Kiderült, hogy csak a tükröképm van előttem. Világos, mondtuk — azaz mondtam — ez itt ajtó és lépcsőház.

Benyitok egy szobába. Mit, szobába, kongresszusi terem-be. Dupla ágyak, az ágyak előtt körben tanulóasztalok, székek. Vita, nyüzsgés, ulti... Itthon vagyok.

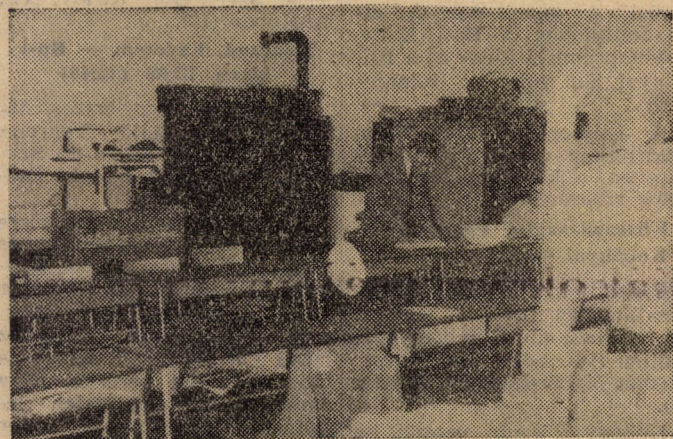
Másodévesek, külkereskedelmi és agrár szakosok laknak itt. Kérdés nélkül is zúdulnak felém a jelek.

Nincs állandó meleg víz — a tisztálkodási lehetőség a felettük levő emeleti kis mosdóra korlátozódik (amikor ott jártam, az is rossz volt). Egy héten egyszer a Császárban fürödhetnek. A szemetet az udvaron tárolják. Villany több helyen nincs. Kissé kényelmetlenül érezzük magunkat — mondják a másodévesek —, tavaly a Bartók Béla úton laktunk a munkásszálláson.

A ruhatár...

lat rajzolódott ki szemem előtt. S az ajtóban, velem szemben, szintúgy kővé meredten, mint

Találós kérdés: melyik a kályha?

Négyszemközt

KALLÓDÓ EMBEREK

Amikor megmondtam neki, hogy miért keresem, szóba sem akart állni velem.

Magyaráztam, érveltem — és végül beadta a derekát. Mint általában minden ember, ő sem akarta elismerni, hogy hibás abban, ami történt. Öt perc múlva már felszabadultan beszélt. Panaszkodott, bíralt, kritizált.

P. Gy.-t 1961-ben vették fel az egyetemre. Úgy érezte, célba ért, biztosítva van a jövője. S az egyetem P. Gy.-t 1964-ben rossz tanulmányi eredménye, s magatartása miatt eltanácsolta. Mi történt? Mennyire volt ő a hibás? Erre kerestem választ.

— Hogyan érettségiztél?
— Jelestre. A középiskolában soha nem volt velem baj. Jó tanuló voltam, „aktív” KISZ-tag. Úgy látszik az egyetemnek nem tetszettem.

— Érettségi után rögtön felvettek?
— Nem. Azaz, hogy igen. Szóval előfelvétellel.

— És az alatt az üres év alatt mivel foglalkoztál? Dolgoztál?
— Igen. Apám bevitt oda, ahol dolgozik.

— Hogy kerestél?
— Elég szépen, úgy ezer-négyezerötöt.

— Segédmunkás voltál?
— Nem. Irodában dolgoztam. Nagyon unalmas munka. Reggel bemeleg az ember, dol-

gozik délig, aztán ebéd után újra nekiállni körölni — néha, ha már nagyon nem bírtam, lógtam egy napot.

— Hogy igazoltad a hiányzást?
— Vagy orvosival, vagy apám intézte el.

— Elégedett voltál, mikor bekerültél az egyetemre?
— Elégedett? Nem tudom. Lehet, tudod, olyan új volt, érdekes. Tetszett.

— És miért éppen a „Közgazdász” jelentkeztél?
Hosszú csend. Sokáig nem válaszol. A homlokát ráncolja.
— Nem tudom. Egyetemre akartam járni.

— Volt elképzelésed arról, hogy mi a közgazdász hivatása?
— Csak úgy, homályosan.

— És most már tudod? Nevetni kezd.

— Igen, tudom. Rá kellett jönnöm.

— Hány uvéd volt a három év alatt?
— Fontos ez? Volt egynéhány. Valahogy zűrös, ahogy tanítanak.

— Ne viccelj! Mit értesz „zűrös” alatt?
— Nézd, te is tudod jól. Már az első előadáson nem értettem sok mindent. Ha jelentkeztem is valaki, hogy nem értjük, elmondta az előadó még egyszer, de akkor sem mindig értettük meg. A tanév szeptemberben kezdődött, de voltak olyan könyveink, amiket csak október végén kaptunk meg. Hát lehet így tanulni?

— Lehetséges, hogy így volt. De legalább annyit elérhettél volna, hogy uv. nélkül át-evickélj. Ott voltak a társaid, ha valakit megkértél volna, hogy segítsen, biztosan segít.

— Igen, néha szoltam egy-egy tagnak a tanulócsoporthoz. De ezt nem szerettem. Nem szerettem elárulni magamról, ha valamit nem tudok.

— Úgy tudom, hogy az egyetemen nem voltál valami „lelkes” KISZ-tag?
— Nem szerettem, mert a KISZ-gyűléseken mindig kritizáltam valamit. És tudod hogy van!...

— Igen, kritizáltál, viszont ezenkívül nem csináltál

semmit. A társadalmi munkától távol tartottad magad.

— De...
Valamit mondani akar, mégis inkább lenyeli.

— És muszáj volt most ott-hagynod az egyetemet? Nem lett volna valami megoldás, hogy tanulni kezdj?
— Talán lehetett volna. Öszinte legyek? Semmi kedvem nem volt hozzá. Elég volt.

Az arca lassan kivörösödik.
— Nem akarok életem végéig hivatalnok lenni, havi ezerhatért, feketé kloti könyvközdővel és sokdioptriás szemüveggel.

— Ne mondj ilyeneket! Honnan veszed, hogy hivatalnoknak kellene lenned?
— Tudom. Értsd meg, nem akarok újra olyan munkát csinálni, mint apáméknál a hivatalban. Tudod te mi az, reggeltől estig körölni?

— A három év alatt történt-e veled valami „nagyon érdekes” az egyetemen?
Megütözköve néz rám. Nem érti mire gondolok, de nem is kérdezi.

— Nem hív vissza a szíved? Nincsenek szép emlékeid ezzel a három évvel kapcsolatban?
Nem szól egy szót sem. Néha idegesen a haját túrja, vagy az órájára néz.

— Mondd, miért jöttél ide? Nem mindegy, hogy mi van velem? Mit érdekel az titeket, hogy mit csinálok?

Nyomatékosan megkért, hogy ne írjam ki a nevét. Szégyellené volt évfolyamtársai és ismerősei előtt. (Hát mégis?)

Próbáltam belelenni gondolatomba. Hogyan képzelem el további sorsát? Egyelőre nem dolgozik. Irodába nem akar menni, azt mondta, mindent, csak azt ne.

Tanácsatlan. Maga sem tudja, mihez kezdjen. Tulajdonképpen semmihez nincs kedve. Pedig fiatal még, behozhatja az elpazarolt éveket.

Különös, hogy úgy érzi, ő nem hibás semmiben. A tanulás nem érdekelte — most sem érdekli. Kallódó ember.

Mi lesz vele? Meg a többiekkel, akik életük irányításához nem voltak elég erősek?

Rózsahegy János

Az egyetemisták balesetbiztosításáról

Az új tanévtől kezdve — az elmúlt évekhez hasonlóan — ismét kedvezményes balesetbiztosítási lehetőséget kapnak az egyetemi és főiskolai hallgatók.

A biztosítás kiterjed a sportolás, kísérletezés, közlekedés alkalmával vagy más körülmények között történt balesetekre, kivéve amikor munkabér ellenében, SZTK-járulessék fizetésére kötelezett munkavállalás közben éri baleset a hallgatót. A biztosítás díja félévre 10,— Ft

Milyen esetekben nyújt támogatást az Állami Biztosító a balesetet szenvedetteknek vagy hozzátartozóiknak? Állandó, teljes rokkantság

esetén 25 000,— Ft összegű térítést ad. A 10 százalékos meghaladó részleges rokkantság esetén a sérülés mérvének megfelelően e biztosítási összeg olyan százalékát, amely a rokkantság végleges fokának felel meg.

Műlékony sérülés esetén (csontrepedés, csonttörés) — vagy olyan sérüléskor, amely az orvosi igazolás szerint 28 napnál hosszabb időre kirekeszti a hallgatót az oktatásban való részvételből, 400 forintot fizetnek.

Balesetből eredő halál esetén az elhunyt hozzátartozóinak 4000 forint összegű támogatást nyújt az Állami Biztosító.

RÓLUNK BESZÉLNEK

TANMESE KÉT RÉSZBEN

Budapest, Ifjúsági Park, szombat este. A pódiumon Bergendi Pistáké muzsikálnak. A Lány a mellettem levő asztalnál ül. Már egy fél órája csak Őt nézem. Látszólag olyan, mint a többi: az aranygombos barna ing, a Kleo-frizura mind-mind az itteni uniformis szerves részei. Odamegyek hozzá és felkérem. Előzőleg megfigyelem, hogy a barátján kívül nincs más kísérője, tehát bátor vagyok. Nem akar jönni. Ajaj, ez kemény dió — gondolom, de azért nem tágítok. Elkezdem a rábeszélést. Bizonygatom, hogy egy ilyen „klassz kis nő”, mint Ő, csak nem árulhat egész este petrezselymet, meg aztán úgyis hamarosan záróra lesz, kár minden percért. Végül elmosolyodik, feláll s megindul a betonparkett felé.

— „Tudsz evribodizni?” — kérdezi.
— „Nem” — vallom be szégyenkezve — sajnos, ez még nem tantárgy az egyetemünkön.

— Á, te egyetemista vagy? — csillan fel a szeme. — Ki hinné, hogy ilyenek is járnak ide?!

Kissé pirulok, hisz vitathatatlanul vagányabb gyerekek ezek a tupírozott fejű gimnazisták és nyomdászfiúk, mint én. Itt ugárandoznak, hullámanak „every body”-znak körülöttünk. Mégis megpróbálok „bevágódní.” Elmesélem a Beatles-fiúkról hallott legújabb pletykát, kikérem véleményét a topléssről, Boccaccióról, meg a 18 éven felüli filmekről. — Ránézek, s látom, hogy halálosan unatkozik. Baj van, gondolom, ez a nő elűt a többitől. Témát változtatok, s kedvenc számomról kérdezem, Cseke Lászlóról, meg a teenager-partyról. Semmi. Te jó ég, ez a nő teljesen közömbös! — Hardi Tomi épp a „Put your hand on my shoulder” gyengédség-é-resztó dallamát suttogja fülünkbe, s íme megindul az ellentámasz.

— „Hagyd már ezeket a hülyeségeket! — kezd. — Inkább arról mesélj, te hol lopod a napot?”

Gyorsan a jelzett irányba terelem a szót, miközben majd elsüllyedek a szégyentől, hogy íme, elveimmel ellentétben hittem az első benyomásoknak.

Leáll a zene s az asztalukhoz hív. Bemutatja a barátjának, mindketten egy képretező ktsz-nél dolgoznak. Alig, hogy lekáderez, már látom, a barátjánél is bevágódtam. Elárulja, hogy a medikusokat „jobban

komálja”, mert azok többet fognak keresni, mint mi, de azért „a közgazósok is klassz fejek”.

Két perc múlva már a szakomról beszélnek, meg az egyetemi élet humoros oldaláról. Mesélik, ettek már a Közgáz menzáján, s szerintük hozzánk járnak a legcsinosabb srácok. Most olvasták a Zabhegyezőt, az első számú leány imádja Beethoven, s a barát-nő apja tanár az egyik közgazdasági technikumban.

„Azért jók nálunk a közgazós srácok, mert nem olyan szakosvinszták, mint a TTK-sok vagy az orvostanhallgatók. Szörnyű — meséli kis barátom — a múltkor kénytelen voltam meglőgni egy házibuliról, mert a fél galeri medikus volt. Beültek az egyik sarokba, it-tak és nagyképen sóderoltak mindenféle boncolásról, és egyéb hülyeségekről.”

A társalgás teljesen feloldódik, elviszik első számú ismerősömet, s a barátónjéval én is elvegyülök a táncolók között. Esti gimnáziumba jár és angol-magyar szakos tanárnőnek készül. Tavaly nálunk volt a gólyabálon, s nem tetszett neki, hogy boldog-boldogtalant beengedtek, s ezért olyan vegyes volt a társaság. Olvasta Fritz Baade híres közgazdasági könyvét, tavaly egy hónapig együtt járt egy közgazós sráccal s véleménye szerint az a rossz a mi szakmánkban, hogy nincs magánpraxis, nem lehet „maszekolni.”

Hazakísértem őket, s amikor a 63-asból mosolyogva üdvözöltük az Alma Matert, egy kicsit jobban kihúztam magam. A fene tudja, talán csak megszokásból.

Szombat este. Házibuli a belvárosban. A szobában teljes sötétség, talán éjfél lehet. Nem látom a lányt, akivel táncolok, de az az érzésem, hogy csinos. Csak a magno varázs-szeme világít, a hangulat intím. A vendégek valamennyien egyetemisták, többségük már kicsit illuminált állapotban van.

„Te is medikus vagy?” — kérdezi a lány. A bemutatkozás óta ez az első értelmes mondata, eltekintve azoktól a pocskékul ki-

ejtett angol szavaktól, amelyeket az „Animals” együttesnek énekel együtt a „The house of rissing sun” szövegére, s az én fülemben.

„Á, nem” — mondom, majd érdeklődésemre elárulja, hogy itt rajtam kívül mindenki orvostanhallgató. Kezdem rosszul érezni magam, de mivel még egyetlen latin szót sem ejtett, bátorságra kapok.

Másodszori kérdésre színes mesébe kezdek, hogy hát én teremtématikus vagyok, afféle kibernetikus-palánta, aki majdan elektronikus számítógépek bonyolult rendszerét fogom vezérelni, s hogy mi tulajdonképpen a TTK-hoz tartoznánk, de csak a Közgázon tudtak helyet adni a szakomnak, és félre ne értsen; mi távolról sem közgazdászok leszünk, hanem igenis matematikusok, sőt, annál is többek.

A házigazda közben kavát hozott, s a felgyújtott lámpa fényénél szemügyre veszem újdonsült medika-ismerősömet. Hagyja, hogy beszéljek, s én folytatom a meddó kísérletezést, — mármint, hogy egyenrangú féllé váljak az Emberiség Leendő Nagy Gyógyítóinak előkelő társaságában. Kérdezem, halotta-e, hogy több helyen is kísérleteznek olyan kibernetikai gépekké, melyek a legkitűnőbb specialistáknál is jobb diagnózist készítenek. Érdeklődöm a fájdalommentes fogfúrás technikájáról, a kopaszodás állítólag megtalált gyógyszeréről, és a rákellenes harc legújabb eredményeiről. Közben egyre inkább az az érzésem, hogy nagyon untatom őt.

Engedek egy kicsit a komolyságból, s a zeneszerző gépekről mesélek, arról, hogy szerintem 10—20 év múlva nem X György, vagy Y Tamás, hanem A, vagy B elektronikus számológép szerzi a legkitűnőbb táncdalokat — s íme érzem, hogy szelet fogott a vitorlám.

„Állati jó” — súgja a fülemben — „egész klassz szivar vagy, igazán kár érted ott a Közgázon”.

Mert úgyebár — mint azt kinyilatkoztatta — minálunk „teljesen kiölik az ambíciót a gyerekekből, és négy évig tanítják azt, amit kettő alatt is bőven el lehetne mondani”, meg aztán, hogy nálunk van az „összes sötét kölök, aki nem akar slapecnak menni.” Meg

„akik annyira hülyék, hogy más egyetemnek még a közelébe se merészkednének”, szintén mind hozzánk járnak.

Mert az „Orvosi” ügyebár még a gólyabálját is a Gellértben tartja, nem is beszélve arról, hogy náluk a diplomát nem csak úgy az asztal alatt nyomják a gyerekek kezébe, hanem igen is az Erkel Színházban, több ezer meghívott üdvözlője középette...

Nyugodt ember lévén, elég hidegen hagy-nak ezek a megnyilatkozások, de igazán mondom, most az egyszer irtó nagy kedvem lett volna a kisasszony musculus maximára csapni, de jó nagyot. Elhúyt azonban gyorsan áttértem a Beatles-fiúkra, kikértem véleményét a topléssről, Boccaccióról és a legújabb 18 éven felüli filmekről.

Rendkívül érdekes beszélgetésbe kezd-tünk...

— pamafka —

Eddig a tanmese. És mi a tanulás belő-le? Benne rejlik ugyan a mese fonálában, mégis ide kíváncsok.

A közgazdász szakma „köztudaton kívüli-sége”, vagy előítéletekből szőtt elmarasztalá-sa ugyanis lépten-nyomon elénk bukkan. Ez a „kitalizottság” már a közgazdász hallgatók mellé odaszegődik, amint sokféle ember között megfordulnak. Persze, minden ítéletnek van alapja. De míg az előítéletek, sztereotípek kitaróan a tudásban élnek, lé-pésről lépésre átalakult és egyre változik az ítéletalkotás alapja. A tudat az alap meg-változtatását lassan követi. És addig?

A társadalmi rang megszerzéséhez a köz-gazdászoknak kitartóan cáfolni kell a róluk szóló, idejét múlt frázisokat. Tettekkel cá-folni az anakronizmust és bizonyítani az újat. Elismerést, megbecsülést szerezni eredmé-nyekkel lehet. Társadalmi szinten ez sem megy máról-holnapra. Időbe telik, míg a köz-gazdász hivatás az orvos és a mérnök hiva-tásával egyenrangú félként vonul be az em-berek gondolkodásába. S hogy bevonul, azt e tanmese éppen azzal az ellentmondással érzékelteti, amely a valóság helyzet és a lemaradt „vélekedések” között egyetemi vo-natkozásban már most megvan. Mi már tud-juk, ismerjük ezt az ellentmondást és egy kicsit az is a közgazdászokom múltik, hogy többet tudjanak róla az Ifjúsági Park látó-gatói és az orvostanhallgatók is.

SEMMI SE BIZTOS...

Nyári újságíró gyakorlatom alatt a legtöbb beugratás telefonon keresztül zajlott le. Hangelváltoztatásra a legképtelenebb megoldásokat találták ki, csevegtek fésű jökán keresztül, radírral vagy ökölrel a számban, máskor rövid vaseső közbeiktatásával.

Egyik alkalommal ilyen elváltoztatott hang jelentkezett és a főszerkesztőt kereste. Dini, az egyik munkatárs, sejtette, hogy ugratással van dolga, de belement a játékba. Tettetett udvariassággal válaszolt.

— Ha a főszerkesztő elvtársat tetszik keresni, akkor talán tessék átugrani a Balti-tenger túlsó partjára. (Ami igaz volt, mert a főszerkesztő valóban külföldön tartózkodott).

— Halló! S. Pál vagyok, a Lapkiadó igazgatója — hallatszót ingerülten a telefonkagylóból.

— Vagy ám a fészkes fene! — vágott vissza kajánul Dini a tettenérés biztos, és jóleső tudatában.

— Mondom, hogy S. Pál vagyok! — kiabálták a túlsó oldalon.

— Jól van kisöcsém! Most lelepleztelek. Elég a hülyeségekéből! — Káromkodás következett.

— De fiam, micsoda csibészesség ez?! — hörgött a telefonáló. — Én S. Pál vagyok, a...

Előre vetette árnyékát a botrány. Dini többször idegesen beletúrt a hajába, csúszkált kezében a kagyló.

— Jaj, Pál bácsi, — sópánkodott — ne tessék haragudni, de azt hittem... mert máskor...

— Hát fiam, ilyen csibész-

séget nem tűrök. Ezzel lecsapta a kagylót.

Dini pedig lerogyott egy székre. Na befellegzett a pályafutásomnak — gondolta. Csak sajnálom, hogy ilyen rövid idő alatt. (Még gyakornakoskodott a lapnál).

Megcsörrent a telefon.

— S. Pál vagyok, ott ki beszél?

— R. Dénes vagyok. Jónapot kívánok. Kedves Pál bácsi, tessék parancsolni, állok szolgálatára. Tessék parancsolni... —hajlongott Dini, miközben a telefonba beszélt.

— Fiam! Megkérnélek valamire...

— O drága Pál bácsi tessék parancsolni...

— Menj el a Zeneiskolába, keresd meg Kovács tanár urat, hozd el tőle légy szives a kéziratokat...

— Rohanok Pál bácsi! Mondanom sem kell, ilyen nevű tanár véletlenül sem tanított a Zeneiskolában. Ellenben a szomszéd szobában betegre nevelték magukat, olyanira, hogy az áttelefonáló a szájában tartott radírt is lenyelte.

Egy más alkalommal, egyik kollégának a portárol telefonált fel az apja.

— Menj a fenébe, ne ug-rass!

— Ejnye, hát gyere le, az apád vagyok.

— Tee? Ne hülyéskedj már! — lecsapta a hallgatót.

A személyes találkozásnál az apa csak ennyit jegyzett meg szemrehányóan: „Fiam, amióta már újságíró lettél, már le sem jössz az apádhoz!”

Egy nyomasztó rossz lidére lett a telefon. Magam sem érttem, hogyan sikerült megüzni, de engem valahogy elke-rült a nagy beugratásdi.

Miklósvári Zégo

GÓLYABÁL!

Az idei közgazdász gólyabál október 17-én, szombaton este 9 órakor kezdődik

Az aulában a Metro-együttes jászik Zorán Sztévanovity vezetésével

Énekel: KOMÁR GABI és BÁNFALVI FERENC

Az étteremben cigányzene

ÉJFÉLKOR MŰSOROS GÓLYAAVATÁS AZ I. ELŐADÓBAN

Egyetemünk minden hallgatóját és dolgozóját szeretettel várjuk!

GÓLYABÁL!

Újságírók óh!

Olvasom az újságot. Az újságolvasás persze nem olyan egyszerű dolog. Kinek van ideje arra, hogy egy újságot az első betűtől az utolsóig elolvasson? Az újságolvasás művészet. Mindig meg kell látni mi az, amit egészen el kell olvasni, és mi az, aminek elég csupán a címét.

A szeptember 22-i Esti Hírlap azután ugyancsak nehéz feladat elé állított. A második oldalon ugyanis a következő címet találtam:

Csökkent az általános iskolások száma

MEGKEZDIK MŰKÖDÉSÜKET A SZÜLŐI MUNKAKÖZÖSSÉGEK

E cím annyira megdöbben-tett, hogy nem olvastam el a cikket. Kérem engem jól neveltek! Később viszont fur-dalni kezdett a kíváncsiság, miről is szólhatott a cikk, ek-kor azonban már nem volt le-hetőségem elolvasni. Így azidőn gyakori közgazdász eszemmel kispékeltem, miről lehetett szó. Ime az eredmény, amely-re tisztán tudományos alapon jöttem rá, a címből kiinduló vaslogikájú gondolatsor alap-ján.

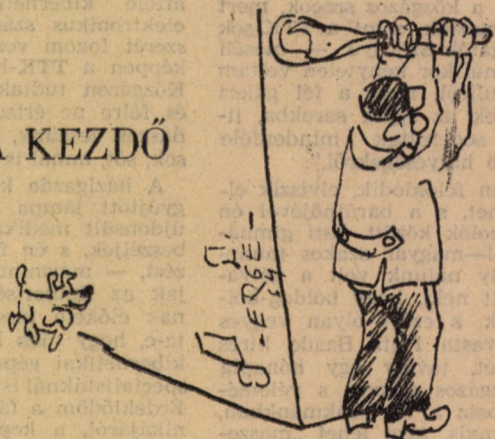
A cikk elején a szerző min-den bizonnyal megállapítja, hogy az általános iskolások száma csökkent. Mi ennek az oka? Bizonyára az, hogy keve-sebb elsőosztályos van az idén, mint nyolcadikos volt ta-valy. Mit lehet ez ellen tenni? Növelni kell az elsőosztályosok számát. És itt kapcsolódik a problémába a szülői munkaköz-zség szerepe. Nekik kell ugyanis oda hatni, hogy legyen elegendő elsőosztályos. Ez azonban komoly tervezési probléma. A feladatot ugyanis csak egy hétéves terv keretén belül lehet megvalósítani. Ott ahol megfelelő volt a felkészü-lés, valamivel hamarabb — a

becslések szerint mintegy hat év és kilenc hónap alatt. A szülői munkaközösségek feladata tehát, hogy tagjait rá-bírja, kapcsolódjanak be inten-zívebben a közösség munkájá-ba és a terv megvalósítása ér-dekében minden tőlük telhető-t tegyenek meg! —paij—

LETARGIA

En már mindent ismerek: cipőmben a szegeket, nyelvenem az izeket, kicsi és nagy vizeket. Ismerem az almabort, ki, miért és mit papolt, a hit miért orthodox s hol vannak a lebuajok. Ismerem a lányokat, megfejték talányokat, képeket és záratokat, kifosztok kártyásokat. En már mindent ismerek, biztos totó tippeket, rövid értekezletet... Tudom titkát mindennek, Mégis szomorú vagyok, egy dologgal nem bírok: ma is alig konyitok a VALÓSZÍNŰSÉGSZÁM-TASHOZ. Záno

A KEZDŐ

Véleményt kérünk!

A Közgazdász szerkesztőbizottsága kéri olvasóit, hogy az újság elolvasása után a megjelent írásokról és általában a lapról írják meg őszinte véleményüket, és — akár név nélkül is — juttassák el a szerkesztőségbe (III. em. 382.), vagy a portával szemközti hirdetőtáblán elhelyezett postaládába.

SPORT KOSÁRLABDA

Az NB II-es bajnokság befejezése után egyetemünk férfi kosárlabda csapata újabb fontos mérkőzessorozat résztvevője; jelenleg folytak az osztályozó mérkőzések az NB I-be jutásért. Az NB-II bajnokságban összesen 30 csapat vett részt, három tizes csoportba osztva. A kétfordulós bajnokság befejezése után minden csoport két utolsó helyezettje kiesett az NB-II-ből, míg az 1-3. helyezettek osztályozó mérkőzéseken vehetnek részt az NB-I-be jutásért. Az osztályozó mérkőzések lebonyolítási rendje a következő:

1. A 24 csapatot 6 négyes csoportba sorsolják s öit kör-mérkőzések alapján döntik el a helyezéseket. Minden csoport első két helyezettje jut a további fordulókba.
2. A továbbjutott 12 csapatot ismét négyes csoportokba sorsolják, ahonnan 6 csapat az előző pontban említett lebonyolítási rendszer alapján a döntőbe jut.
3. A döntő körmérkőzéseinek lejártszája után az első három helyezett bejut az NB-I-be.

Egyetemünk csapata az NB-II Keleti csoportjába volt beosztva és ott az ötödik helyen végzett, így jógok szerzett az NB-I-be jutást megelőző osztályozó mérkőzéseken való részvételre.

A csapat az első fordulón sikeresen túljutott, jelenleg a legjobb 12 között van. Az első fordulóban a Bp-i Előre, a Veszprémi Haladás és a Kőbányai Sör volt az ellenfe-lünk.

A szeptember 25-26-27-én, Budapesten lejátszott mérkő-zéseken, a következő eredmé-nyek születtek:

Közdazdasági Egyetem—Kőbányai Sör 76:65 (40:25)

Csapatunk a következő ösz-szeállításban kezdett: Szepes (9), Szalacsi (2), Gombóc (24), Lutter (18), Sörös (9), Csere: Puskás (4), Szegedi (6), Bartha (4).

Kőbányai kosár vezetete be a mérkőzést, majd elsősorban Gombóc távoli kosaráival fo-kozatosan elhúztunk és az első félidő 40:25-ös „Közdáz” vezetéssel zárult. A második félidőben a kőbányaiak erősít-tettek, és a félidő közepére 4-5 ponttal megközelítették csapatunkat. Ezután ismét a mi csapatunk „percei” követ-keztek és Lutter, Gombóc va-lamint Sörös nagyszerű kosa-rai biztosították a 76:65 ará-nyú győzelmet. A csapat vala-mennyi tagja lelkesen és jól játszott, elsősorban Gombóc (a mezőny legjobbjá), Szepes

és Lutter. Az ellenfél legjobbjai Révész (23) Baan (8) és Grazl (15) voltak.

Veszprémi Haladás —Köz-gazdasági Egyetem 64:66 (30:30)

Kezdő csapatunk összeállítá-sa: Szepes (17), Frenreisz (9), Gombóc (8), Lutter (9), Sörös (4), Csere: Szegedi (7), Puskás (9), Bartha (3), és Csász.

A veszprémi csapat kezdett jobban, a félidő első részében 14:5-ös vezetésre tett szert. E hátrányt a félidő végére csa-patunk ledolgozta és 30:30-as állásnál ért véget az első félidő.

A második félidő első per-ceiben kiegyenlített volt a játé-k, váltakozva estek a kosa-rak. A 8. perctől kezdve mind-inkább magára talált a „Köz-gáz” és 51:44-re elhúzott ellenfeletől. Sajnos ekkor meg-torpanás következett és a veszprémiak ezt kihasználva nemcsak kiegyenlítették, ha-nem 58:53-as vezetést is sze-reztek. A mérkőzés utolsó öt perce hallatlanul izgalmas küzdelmet hozott s végülis 66:64 minimális arányú Köz-gazdász győzelem született. A mérkőzésre rányomta bé-lyegét a nagy tét, hiszen ez döntötte el a továbbjutás kér-dését. Csapatunk dicséretére válik, hogy igen lelkesen küz-dötté végig a mérkőzést. Jók: Szepes, Lutter, Gombóc il-letve Szert (13), Király (14), és Koncz (13).

Közdaz. Egyetem — Bp-i Előre 72:98 (32:44)

Kezdőcsapatunk összeállítá-tása: Szepes (14), Frenreisz (9), Lutter (16), Sörös (9) Sza-lacsi (4), Cserejátékosok: Sze-gedi (12), Csász (8).

A Bp-i Előre a mérkőzés kezdetétől végig vezetett, és biztos győzelmet aratott. Csa-patunkból mindössze 7 ember tudott megjeleni a mérkőzé-sen, s így Lutter, Frenreisz majd Szalacsi kipontozása után az utolsó perceket négy emberrel volt kénytelen le-játszani. Csapatunkból Lutter első félidőbeli és Szepes játéka dicsérhető. A Bp-i Előre legjobbjai: Szabó (26 — a me-zőny legjobbjá), Machalik (10) és Felhősi (16) voltak.

Végeredményben csapatunk a Bp-i Előre mögött a máso-dik helyen végzve bejutott a legjobb 12 közé. Már elké-szült a következő forduló sor-solása is, mely szerint csa-patunk a SMAFC, Kecskemét és VM KÖZERT együttesekkel küzd Székesfehérváron (lap-zárta után) október 9-10-11-én a döntőbe jutásért.

Szopkó Zoltán

Asztalitenisz-szakosztályunkról

Egyetemi csapataink három-fordulós hátránnyal kezdték a budapesti I. osztályú férfi és női mérkőzéseket, mivel a bajnokság hamarabb kezdő-dött, mint az oktatás. Férfi-csapatunk a tavaszi forduló végén a 12. helyen állt, s ha ezt tartja, nem esik ki az I. osztályból. Női csapatunk, ha nem tud megerősödni, vissza-esik a II. osztályba.

Mindkét csapatnál problé-mát jelent az erősítés kérdé-se. Most folyik az elsőévesek között a felmérés, kiket lehet komolyan számításba venni.

Férficsapatunk eddigi há-rom mérkőzéséből — három elvesztett. A csapat játékosai

még nem lendültek formába a nyári kihagyás miatt, ezzel magyarázható a vereségek.

Női csapatunk is két bajno-ki mérkőzést vívott, szintén vesztesként.

A játékosok azt kéri hall-gatótársaitól, hogy minél töb-ben jöjjenek el a mérkőzésekre, ezzel is lelkesítve a csa-patot a jobb játékra. A mérkő-zések időpontját a hirdetőtá-blán lehet majd megtalálni.

Az október 7-én lejátszott mérkőzésen férficsapatunk 10:8 arányban alul maradt a Budapesti Petőfivel szemben. Mérkőzést nyert: Pesthy 4, Szauder 2, Koronits 1, Vécsey 0 és a Pesthy—Vécsey páros.

Lakatos Mihály

LABDARÚGÁS

A labdarúgó-szakosztály tagjai szeptember 15-én kezd-ték meg a bajnoki idenyre felkészülésüket. Sajnos, na-gyon kevés idő állt rendelkezésükre, mivel az első bajno-ki forduló 19-én volt.

Igen nehéz körülmények között dolgoznak azóta, mert őt elmaradt mérkőzést kell lejátszani október 22-ig. Ez azt jelenti, hogy öt héten keresztül heti két mérkőzésre kerül sor.

Az eddig lejátszott mérkő-zések eredményei:

Vasas Szellőző—KSC 1:1. EMGEP—KSC 6:0. KSC—Hárosi Építők 2:2. KSC—László Kórház 4:1. Szabadkikötő—KSC 1:1.

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdasá-g-tudományi Egyetem lapja
Cím: IX. Dimitrov tér 8.
Telefon: 186-830.138 m.
Szerkesztő: Bögér Katalin
Kiadta: Hírlapkiadó Vállalat
Megjelenik 2 hetenként
Készül a Szikra Lapnyomdában

VÉGZŐS HALLGATÓ

Tanulmányai befejezése után vezetőállásba került

MÁSUTT IS megbotlik a toll...

Múltkori számunkban a felvételi vizsgákon hallott és a dolgozatokban látott mellé-fogások közül idéztünk néhá-nyat. Hasonló tallozást olvas-tunk az Orvosegyetem című lapban „Toll-botlások a felvé-teli vizsgán” címmel.

Lám, nemcsak a maligánt és a radiánt lehet összekever-ni. Az orvostudomány felleg-várait meghódítani indulók közül többen is gazdagították újszerű felfedezésekkel és mélyen szántó megállapít-ásokkal az emberiség kultúr-kincsét:

— A végbél végén egy új nagyságú szerv a feregnyúl-vány.

— A nyelöcső hossza 1.5 méter.

— Az agyvelő a gerinc-oszlopon húzódik végig.

— A szállít ószöveten ki-vül ismerünk idegszövetet, mely harántcsikolt és sima.

— A szemlencsében helyez-kezik el a szemgolyó.

— Társadalmunk minden anyának lehetővé teszi, hogy gyermekét hatvan hónapig anyatejével táplálja.

— Az embernek ögnek áll haja, ha a faggyúmirigy vá-

ladéka a szőrszálat a felszín-re jutás közben kiegyenesíti.

— Az emberi szervezetet kívül-belül kültakaró borítja.

— Az embernek éppen úgy van farka, mint a nyúlak.

— A kiscsirke a tojásban mindig újra és újra fejlődik.

— A feltétlen reflexek öröklődhetnek: lelki bajok, törpeujjúság, törpe alak.

— Azért fagy meg a részeg ember alkoholt fogyasztásakor, mert nem működnek a szőr-szálat felborzó, sima hajme-resztő izmok.

— Kétlétűek mindazok az élőlények, melyeknek megter-mékenyítése a vízben történik.

— A gerincesek bőrszöveve több rétegű: szaruhám, alhám, írham.

— Az ivarjáradékokat fo-lyadék tölti ki.

— A véna, amely a pulzu-szon szalad, egészséges ember-nél is kitapintható.

— Az embernél az ivaros szaporodás a fejlettebb.

— A bőr nem összefüggő rétegben határolja az emberi testet, közte hézagok vannak.

— A bőr részleges, vagy teljes hiánya zavarokat okoz-hat.

— Az ember egyedfejlődése akkor kezdődik, amikor kivá-lik a ma élő orangutánok kö-zül.